

Introductie tot het boek van Zohar

DOOR RABBIJN YEHUDA ASHLAG

Vertaald door H.G.

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	5-6
Hoofdstuk 1	7
Hoofdstukken 2, 3	8-9
Hoofdstuk 4	10
Hoofdstuk 5	11
Hoofdstuk 6	12
Hoofdstuk 7	13
Hoofdstuk 8	14
Hoofdstuk 9	15
Hoofdstuk 10	16
Hoofdstuk 11	17
Hoofdstuk 12	18
Hoofdstuk 13	19
Hoofdstuk 14	20
Hoofdstuk 15	21
Hoofdstuk 16	22
Hoofdstuk 17	23
Hoofdstuk 18	24
Hoofdstuk 19	25
Hoofdstuk 20	26
Hoofdstuk 21	27
Hoofdstuk 22	28
Hoofdstuk 23	29
Hoofdstuk 24	30
Hoofdstuk 25	31
Hoofdstuk 26	32
Hoofdstuk 27	33
Hoofdstuk 28	34
Hoofdstuk 29	35
Hoofdstuk 30	36
Hoofdstuk 31	37
Hoofdstuk 32	38
Hoofdstuk 33	39
Hoofdstuk 34	40
Hoofdstuk 35	41
Hoofdstuk 36	42
Hoofdstuk 37	43
Hoofdstuk 38	44
Hoofdstuk 39	45
Hoofdstuk 40	46
Hoofdstuk 41	47
Hoofdstuk 42	48
Hoofdstuk 43	49

Hoofdstuk 44	50
Hoofdstuk 45	51
Hoofdstuk 46	52
Hoofdstuk 47	53
Hoofdstuk 48	54
Hoofdstuk 49	55
Hoofdstuk 50	56
Hoofdstuk 51	57
Hoofdstuk 52	58
Hoofdstuk 53	59
Hoofdstuk 54	60
Hoofdstuk 55	61
Hoofdstuk 56	62
Hoofdstuk 57	63
Hoofdstuk 58	64
Hoofdstuk 59	65
Hoofdstuk 60	66
Hoofdstuk 61	67
Hoofdstuk 62	68
Hoofdstuk 63	69
Hoofdstuk 64	70
Hoofdstuk 65	71
Hoofdstuk 66	72
Hoofdstuk 67	73
Hoofdstuk 68	74
Hoofdstuk 69	75
Hoofdstuk 70	76
Hoofdstuk 71	77-78

Copyright © 2025
Vertaald door H.G.

Auteur: Yehuda Leib HaLevi Ashlag
Originele titel: הקדמה לספר הזהר
Nederlandse titel: Introductie tot het boek van Zohar

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de rechthebbende.

www.abgd.be

INLEIDING

De rabbijn Yehuda Ashlag (Warschau, 1885 – Tel Aviv, 1954) was één van de belangrijkste en invloedrijkste Kabbalisten van de twintigste eeuw. Hij groeide op in een chassidische familie in Warschau en kwam reeds op vroege leeftijd in contact met verschillende geleerden.

Een keerpunt in zijn leven was de ontmoeting met een zakenman die een geheime Kabbalist bleek te zijn. Ashlag studeerde met deze specifieke leraar die hem verschillende en belangrijke inzichten gaf. Later overleed de leraar en Ashlag verhuisde naar Israël waar hij zijn studie in de Kabbala verder zette. Hij liet zich omringen door trouwe leerlingen met wie hij dagelijks Kabbala studeerde.

Rabbijn Ashlag was een productieve schrijver en schreef doorheen zijn leven belangrijke werken zoals de Talmoed Eser Sefirot (TES)¹ en zijn magnum opus genaamd HaSoelam (De Ladder) die uitleg geeft over Zohar.

Ashlag zag zichzelf als een Luriaanse Kabbalist die de ziel van Ari waardig was geworden. Het was dankzij deze verbinding dat Ashlag in staat was om al zijn commentaren neer te schrijven. Hij verklaarde hierover dat het geheel van zijn commentaren geen toevoeging zijn op de leer van Ari, maar eerder een middel om struikelblokken weg te nemen voor diegenen die struikelen en blind zijn.

Bij de eerste publicatie van zijn uitleg over het boek Zohar werd de eerste volume voorafgegaan door verschillende introducties, namelijk:

- ❖ Introductie tot het boek van Zohar
- ❖ Voorwoord tot het boek van Zohar
- ❖ Opening tot de wijsheid van Kabbala
- ❖ Opening tot de uitleg van De Ladder

Deze introducties hebben als doel de lezer voor te bereiden op zijn hoofdwerk en commentaar op het belangrijke boek Zohar, genaamd De Ladder.

De eerste introductie heeft in totaal 71 hoofdstukken die handelen over de natuur van de mens en de wereld, alsook het idee om de egoïstische wens om te ontvangen te transformeren naar de wens om te geven. Ashlag legt ook enkele basisconcepten uit zoals de vijf niveaus van de ziel, de vier niveaus van creatie (het levenloze, vegetatieve, dierlijke en sprekende), de vijf werelden en hun relatie tot de 10 sefirot².

Ashlag schrijft in zijn introductie tot het boek van Zohar het volgende:

¹ Talmoed Eser HaSefirot (TES) is Yehuda Ashlag's gedetailleerde presentatie van de Kabbalistische leringen van Rabbijn Isaac Luria (Ari). Ari is algemeen bekend als een vooraanstaande rabbijn en joodse mysticus in de gemeenschap Safed in Israël uit de 16de eeuw.

² De 10 sefirot zijn de emanaties in de Kabbala die het goddelijke representeren en beschouwd worden als kanalen waardoor God zich manifesteert en waardoor de schepping plaatsvindt. Elke sefira vertegenwoordigt een ander aspect van het goddelijke en het menselijk bestaan. De 10 sefirot zijn, van boven naar beneden, Keter (kroon), Chochma (wijsheid), Bina (begrip), Tiferet (schoonheid), Chesed (genade), Gevoera (kracht/oordeel), Netsach (overwinning/eeuwigheid), Hod (glorie/majesteit), Yesod (fundament) en Malchoet (koninkrijk). Tussen Chochma en Bina is er nog een onzichtbare sefira die Da'at of kennis genoemd wordt. De werking van deze sefirot zal in deze introductie slechts kort aan bod komen, maar in zijn andere introducties en voornamelijk in De Ladder worden deze emanaties uitvoering besproken.

“Ik heb mijn uitleg ‘De Ladder’ genoemd omdat mijn uitleg als een ladder werkt. Als je een zolder hebt die gevuld is met goede dingen, heb je enkel een ladder nodig om het te bereiken. Dan zijn al die goede dingen binnen jouw handbereik.

Echter de ladder is niet het doel op zich, want als je zou rusten op de treden van de ladder, zal je de zolder niet bereiken. Hetzelfde geldt voor mijn uitleg van het boek Zohar. Woorden kunnen de diepe kwesties van Zohar niet uitleggen. Desalniettemin heb ik in mijn uitleg een weg aangeboden zodat kan opgeklommen worden en de diepere betekenissen van Zohar kunnen begrepen worden. Dit is het ware doel van mijn uitleg over het boek van Zohar.”

Ashlag is van mening dat, sinds wij de Messiaanse tijdperk naderen, het toegelaten is om deze wijsheid aan het grotere publiek te openbaren, want door de studie van Zohar en de wijsheid van de waarheid (Kabbala) worden wij het waardig om tot onze vervolmaking te komen.

In het kader hiervan is zijn introductie tot het boek van Zohar een cruciale tekst omwille van verschillende redenen. Ten eerste geeft het de basisprincipes mee om zich te kunnen verdiepen in de innerlijke Thora. Ten tweede geeft het een methode mee om het boek van Zohar te benaderen, en vooral om zijn commentaar De Ladder te begrijpen. Ten laatste geeft het een inkijk in de spirituele wereld van Ashlag zelf met al zijn spirituele concepten.

Met de vertaling van deze eerste introductie tot het boek van Zohar hoop ik met Gods hulp een weg te openen naar de vertaling van zijn andere introducties, met als finaal doel de vertaling van zijn magnum opus De Ladder.

Tegelijkertijd hoop ik met deze en toekomstige vertalingen geïnteresseerde zielen dichter tot de Kabbala en zijn wijsheid te brengen.

Moge dit Gods wil zijn, Amen.

HOOFDSTUK 1

Mijn wens met deze introductie is om op het eerste zicht makkelijke vraagstukken te verduidelijken, die reeds velen hebben geprobeerd op te lossen en waarover veel geschreven is. Echter zijn deze kwesties nog steeds niet opgehelderd en uitgeklaard.

Deze vraagstukken betreffen:

- ❖ **Vraag 1:** Wat is onze essentie?
- ❖ **Vraag 2:** Wat is onze rol in deze lange ketting van realiteit waarvan wij elk een klein deel van uitmaken?
- ❖ **Vraag 3:** Wanneer wij naar onszelf kijken voelen wij ons slecht en onvolmaakt, maar wanneer wij naar onze Maker kijken, zijn wij genoodzaakt te bekennen dat wij perfect moeten zijn, want uit een perfecte Maker kunnen toch enkel perfecte creaties ontstaan?
- ❖ **Vraag 4:** Volgens ons intellect³ moet Hij, Gezegend is Hij, goed zijn en goed doen. Want er is toch geen hoger goed dan God. Hoe kan Hij dan vanaf het begin een mensheid scheppen die zoveel lijdt en afziet in alle dagen van zijn bestaan? De weg van het goede is toch zeker om goed te doen? In elk geval niet om zoveel kwaad te veroorzaken.
- ❖ **Vraag 5:** Hoe is het mogelijk dat uit het Oneindige⁴, dat geen begin en einde heeft, een mensheid uitkomt die eindig en nietig is?

³ השכל: het verstandelijk, begrijpend en redenerend vermogen. Zal steeds als het 'intellect' vertaald worden.

⁴ God is oneindig en eeuwig.

HOOFDSTUKKEN 2 en 3

Alvorens wij deze vragen kunnen beantwoorden, dienen wij eerst een paar zaken te bestuderen aan de hand van een aantal onderzoeken. Wij gaan deze onderzoeken niet verrichten op plaatsen waar het verboden is, God verhoede, zoals een onderzoek naar de essentie van de Schepper zelf⁵. Maar wel op plaatsen van mitswot⁶ waar onderzoek wel mogelijk is, met name onderzoek naar Zijn daden, Gezegend is Hij. Zoals in de Thora⁷ geschreven staat⁸: “Ken de God van jouw vader en dien Hem.” Alsook in Het Lied van Eenheid⁹: “Door Jouw daden kennen wij Jou.”

Onderzoek 1: Hoe kunnen wij de schepping begrijpen als een innovatie, iets helemaal nieuw dat niet inbegrepen was in God alvorens het geschapen werd? Immers, ons gezond verstand zegt toch dat je niet kan geven aan iemand anders wat je zelf niet bezit?

Onderzoek 2: Indien wij toch zouden concluderen dat God, gezien Hij Almachtig is, iets uit het niets kan creëren dat helemaal nieuw is en niet kan gevonden worden in Hem, Gezegend is Hij. Dan rijst de vraag wat juist nieuw gemaakt is dat geen plaats heeft in Hem?

Onderzoek 3: De Kabbalisten zeggen dat de ziel van de mens een deel van God is, in de zin dat er geen verschil is tussen God en de mens, behalve dat God het geheel is en de ziel een deel ervan. De Kabbalisten vergelijken dit met een steen die gehouwen wordt van een berg. Er is geen verschil tussen de steen en de berg, behalve dat de berg het geheel is en de steen een deel. Als wij kijken naar dit voorbeeld kan gesteld worden dat de steen gescheiden wordt van de berg door een gereedschap dat hiervoor specifiek gemaakt is. Maar hoe kunnen wij dit vergelijken met God, Gezegend is Hij, waarbij een deel van Zijn essentie gescheiden wordt en Hem zelfs verlaat? Hoe kunnen wij denken van de ziel als enkel een deel van Zijn essentie?

Onderzoek 4: Sinds “de sitra achra”¹⁰ en “de klipot”¹¹ oneindig ver zijn van Zijn Heiligheid, Gezegend is Hij, hoe is het dan mogelijk dat zoiets kan voortkomen uit het Heilige? En niet alleen dat, maar Zijn Heiligheid, Gezegend is Hij, houdt haar in stand!

⁵ De mens kan de essentie van de Schepper niet bevatten. Daarom is geen enkele speculatie of gedachte mogelijk in Zijn essentie, Gezegend is Hij.

⁶ Hebreeuws voor voorschriften/geboden die verwijzen naar de wetten in de Thora of de uitwerking ervan in de joodse wet.

⁷ De eerste vijf boeken van de Tenach (de Hebreeuwse Bijbel).

⁸ 1 Kronieken 28:9

⁹ Een joods liturgisch gedicht opgedeeld in zeven delen, een deel voor elke dag waarin God en Zijn uniekheid geprezen wordt.

¹⁰ הסטרא אחרא: Hebreeuws voor “de andere kant”. In de Kabbala betekent dit “de krachten van het kwade”.

¹¹ הקליפות: Hebreeuws voor “schillen”, meervoud van “klipa” of schil. Dit betreft een Kabbalistische uitdrukking voor een soort spirituele barrière of bedekking. Het ontstaat wanneer het goddelijk licht wordt verborgen of beperkt, waardoor een staat van spirituele duisternis of afgescheidenheid ontstaat. Dit kan gebeuren als gevolg van onze eigen acties en keuzes, vooral wanneer we handelen op een manier die niet in overeenstemming is met onze ware spirituele aard.

Onderzoek 5: De kwestie van de opstanding uit de doden. Sinds het lichaam een verachtelijk ding is, dat na de geboorte meteen veroordeeld wordt tot de dood en zijn begrafenis, waarbij Zohar¹² ons zelfs vertelt dat de ziel pas kan opstijgen naar zijn plaats in de tuin van Eden eens het helemaal ontbonden is en geen enkel residu ervan over blijft... Indien dit het geval is, wat is dan de noodzaak om terug te keren en op te staan uit de doden? Kan de Heilige, Gezegend is Hij, geen plezier geven aan de zielen zonder het lichaam? Nog meer verrassend is wat onze wijzen zeiden, met name dat de opstanding uit de doden zal gebeuren met hun initiële tekortkomingen zodat niet gezegd zal worden dat het iemand anders is. Pas hierna zal de Heilige, Gezegend is Hij, hun tekortkomingen genezen¹³. Waarom vindt God het belangrijk dat er niet kan gezegd worden dat het “iemand anders” is? Bijkomend, waarom dient God de tekortkomingen van iemand te recreëren, om het dan pas te genezen?

Onderzoek 6: De kwestie over wat onze wijzen zeiden¹⁴, dat de mens het centrum van de realiteit is. Alle hogere werelden, alsook onze fysieke wereld en alles daarin zijn enkel en alleen voor de mens geschapen. De wijzen benadrukken¹⁵ dat een mens moet geloven dat de wereld voor hem geschapen is. Het lijkt voor ons moeilijk te begrijpen dat de hele werkelijkheid geschapen is voor de mens alleen, gezien de mens even groot is als een klein haartje in vergelijking met alles wat geschapen is, laat staan de hogere werelden die geen einde kennen in hun grootsheid. Waarom zou de Heilige, Gezegend is Hij, de moeite nemen om dit alles voor de mens te scheppen? Welk behoefte heeft de mens ook aan dit alles?!

¹² Zohar, Teruma 284, 457.

¹³ Zohar, Emor 51.

¹⁴ Zohar, Tazria 40.

¹⁵ Talmud, Sanhedrin 37a.

HOOFDSTUK 4

Om al deze vragen en onderzoeken te begrijpen dienen wij eerst te kijken naar het eindresultaat, met name het einddoel van de schepping. Want het is onmogelijk om Zijn werk te begrijpen als wij enkel kijken naar het midden van het werkproces en niet het einde. Immers het is duidelijk dat Jij niet werkt zonder een doel voor ogen te hebben. Enkel wie gek in zijn hoofd is werkt zonder doel.

Ik weet dat er vooringenomen personen zijn die de last van de Thora en de mitswot laten vallen en zeggen dat de Schepper, Gezegend is Hij, de hele werkelijkheid geschapen heeft maar zich vervolgens heeft teruggetrokken vanwege de onbelangrijkheid van de mensheid. Want het zou niet gepast zijn voor de verheven Schepper, Gezegend is Hij, om onze kleine, onfatsoenlijke wegen te superviseren. Maar in werkelijkheid hebben deze personen geen weet van de zaak.

Het is niet gepast om te beslissen over onze laagheid en onbeduidendheid tenzij wij beslissen dat wij onszelf gemaakt hebben met al onze onvolkomen en onfatsoenlijke neigingen die in ons aanwezig zijn. Maar op het moment dat wij beslissen dat de Schepper, Gezegend is Hij, perfect is en Hij de vakman is die onze lichamen schiep en vorm gaf met al zijn positieve en negatieve neigingen, dan weten wij dat uit de hand van een perfecte Maker geen wereld kan ontstaan die onvolmaakt en beschadigd is. Want elk werk getuigt over de kwaliteit van zijn maker. Welk schuld treft een kwalitatief slecht kledingstuk als het niet goed genaaid wordt door zijn kleermaker? Lees bijvoorbeeld in de traktaat Ta'aniet zoa over een incident dat voorviel met rabbijn Elazar, zoon van rabbijn Shimon... waarbij Elazar een lelijke persoon tegen kwam en een opmerking maakte over zijn uiterlijk. Deze man antwoordde Elazar dat hij maar kritiek diende te geven aan zijn Maker die hem gemaakt heeft. Hierop besepte Elazar dat hij gezondigd had en vroeg om zijn vergiffenis, enz... Lees meer hierover daar.

Voringenomen personen zeggen dat door onze laagheid en waardeloosheid het voor Hem, Gezegend is Hij, niet geschikt was om ons te superviseren en zich daarom terugtrok. Hiermee tonen ze enkel hun onwetendheid aan.

Beeld je in dat een persoon in staat zou zijn om een mensheid te scheppen die vanaf het begin voorbestemd is om te lijden, alle dagen van zijn leven, en niet alleen dat maar hen zou verlaten waardoor de mensheid zelfs niet een beetje kan geholpen worden. Hoe onfatsoenlijk en minachtend zou dit niet zijn van hem? Is het dan mogelijk om zo'n hypothese als waar te beschouwen over onze werkelijkheid?!

HOOFDSTUK 5

Daarom verplicht gezond verstand ons om het tegenovergestelde als waar aan te nemen dan hetgeen schijnbaar en oppervlakkig zichtbaar is. Wij dienen te concluderen dat wij waarlijk een goede en verheven mensheid zijn die geen einde kent aan zijn belangrijkheid. Wij zijn waardig en geschikt voor een vakman die ons gemaakt heeft. Elk gebrek aan ons lichaam, welk uitleg wij hieraan ook geven, is uiteindelijk een verwijt naar de Schepper toe, Gezegend is Hij, die ons geschapen heeft met onze inherente neigingen. Want besef goed hetgeen dat reeds duidelijk is, met name dat¹⁶: “Hij ons maakte” en niet wij. Hij kent al onze negatieve neigingen die in ons ingeplant zijn en die verder zullen uitkomen en ontwikkelen.

Maar zoals wij reeds hebben gezegd is het noodzakelijk om eerst te kijken naar het eindwerk en dan pas zullen wij in staat zijn om alles goed te begrijpen. Zoals ze in deze wereld zeggen:

“Toon een dwaas geen werk dat nog niet voltooid is.”

¹⁶ Psalmen 100:3

HOOFDSTUK 6

De wijzen leerden ons dat de Heilige Gezegend is Hij de wereld enkel schiep om aan Zijn schepselen behagen en plezier te geven. Daarom is het noodzakelijk dat wij vanaf het begin onze aandacht hierop vestigen want dit betreft de ultieme intentie van de schepping van de wereld. Wij moeten goed begrijpen dat dit het einddoel van de schepping is. Omwille hiervan was het noodzakelijk dat Hij in de zielen een grote wens om te ontvangen schiep, zodat Hij het voorziene behagen aan hen kan geven.

De grote van elk genot wordt gemeten met de grote van de wens om het te ontvangen. Hoe meer de wens om te ontvangen groeit, hoe meer plezier en genot kan ontvangen worden. Wanneer de wens om te ontvangen vermindert, zo ook vermindert het plezier dat kan ontvangen worden.

Begrijp goed dat het doel van de schepping was om de wens om te ontvangen in de zielen te scheppen, in een overdreven vorm die voldoet en de mens in staat stelt om het grote plezier te ontvangen dat Hij, Gezegend is Hij, aan ons wil geven. Want het grote genot en de grote wens om te ontvangen gaan hand in hand.

HOOFDSTUK 7

Nu wij dit weten, kunnen wij ons tweede onderzoek beantwoorden. Wij wilden de werkelijkheid identificeren zodat wij kunnen zeggen wat wel of niet in Zijn essentie aanwezig is, Gezegend is Hij, om dan te kunnen zeggen welk een nieuwe creatie “uit het niets” betreft.

Nu wij de intentie van de schepping kennen, met name om genot te geven aan Zijn schepselen, begrijpen wij de noodzaak om de wens om te ontvangen te scheppen zodat al het goede afkomstig van de Heilige, Gezegend is Hij, die Hij aan ons wil geven kan ontvangen worden.

Begrijp goed dat deze wens om te ontvangen vóór de schepping niet inbegrepen was in Zijn werkelijkheid, want van wie kan Hij ontvangen? Zie nu, hiermee schiep Hij iets compleet nieuw dat niet bestaat in Hem, Gezegend is Hij.

Hierop volgt dat buiten de wens om te ontvangen geen noodzaak was om iets anders te scheppen. Deze schepping (van de wens om te ontvangen) was voldoende voor Hem, Gezegend is Hij, om Zijn scheppingsplan te volbrengen, met name het geven van genot aan Zijn schepselen. Hierop volgt dat alle soorten goedheid dat Hij wil geven aan ons, rechtstreeks uit Zijn essentie komt, Gezegend is Hij. Het goede wordt niet geschapen omdat dit rechtstreeks uit Zijn essentie afkomstig is. Dit stroomt dan verder door naar de wens om te ontvangen die in de zielen werden geschapen en ingeplant.

Hiermee is het voor ons helder geworden dat alles in de werkelijkheid, van begin tot einde, in deze unieke creatie niet meer of minder is dan “de wens om te ontvangen”.

HOOFDSTUK 8

Zo kunnen wij het inzicht van de Kabbalisten beter begrijpen dat in het derde onderzoek naar voor werd gebracht. Wij waren verbaasd over hun stelling dat de zielen een deel van God zijn en dit vergeleken wordt met een steen die van een berg gehouwen wordt waarbij er geen verschil is tussen hen behalve dat de steen een deel is en de berg het geheel. In de materiele wereld wordt een steen gescheiden door een gereedschap speciaal hiervoor gemaakt. Maar hoe kunnen wij onze scheiding met Zijn essentie verklaren? Op welke manier werden de zielen gescheiden van Zijn essentie, Gezegd is Hij, en verlieten de Schepper om schepselen te worden?

Deze kwestie wordt als volgt uitgelegd. Net zoals een gereedschap een fysiek object in twee splitst, zo ook veroorzaakt elke verandering van vorm een scheiding in het spirituele. Bijvoorbeeld, wanneer twee personen van elkaar houden wordt er over hen gezegd dat ze aan elkaar gehecht zijn als één lichaam. Daarentegen, wanneer twee mensen elkaar haten, wordt er gezegd dat ze van elkaar ver verwijderd zijn, zo ver als het oosten van het westen.

Er is hier geen kwestie van locatie, dicht of ver, maar de intentie is **de gelijkheid van vorm**. Wanneer een gelijkheid van vorm bestaat tussen personen, vindt de ene persoon leuk wat de andere leuk vindt en haat de ene persoon wat de andere haat... enz. Maar als er tussen hen enige verandering van vorm ontstaat, met name dat de ene persoon van iets houdt terwijl de andere dit haat... zie hier, dan is er geen gelijkheid van vorm meer en worden ze van elkaar verwijderd.

Als er tussen personen een volledige tegenstelling van vorm is waarbij ze op alle vlakken niet overeenkomen, dan zijn ze zo ver van elkaar als het oosten van het westen. Ze zijn als twee tegengestelde polen.

HOOFDSTUK 9

Een verandering van vorm veroorzaakt een scheiding in het spirituele, net zoals een gereedschap een scheiding veroorzaakt in het materiele. De mate van verwijdering¹⁷ is afhankelijk van de mate van tegenstelling van vorm.

Begrijp goed dat de zielen ingeplant zijn met een wens om Zijn genot en behagen te ontvangen, maar zoals boven uitgelegd bestaat deze wens niet in de Schepper, Gezegend is Hij, want van wie kan Hij ontvangen? God verhoede!

Deze verandering van vorm scheidt hen van Zijn essentie, Gezegend is Hij, net zoals een gereedschap een steen van de berg scheidt. Door deze verandering van vorm worden de zielen van God verwijderd en worden ze “scheepselen”.

Maar het licht dat de scheepselen ontvangen van God, Gezegend is Hij, is rechtstreeks afkomstig uit Zijn essentie. Dit wil zeggen dat vanuit het perspectief van Zijn licht, Gezegend is Hij, welk de zielen ontvangen in hun vat¹⁸ (welk de wens om te ontvangen is), er absoluut geen verschil bestaat tussen de ziel en God gezien het goddelijke licht rechtstreeks voortkomt uit Zijn essentie. Het enigste verschil dat er bestaat tussen de ziel en God, Gezegend is Hij, is niet meer dan dat de ziel een deel van Zijn essentie uitmaakt.

Het beperkte licht dat ontvangen wordt door het vat (de wens om te ontvangen) zorgt ervoor dat een aparte entiteit ontstaat. Deze scheiding wordt veroorzaakt door het verschil van vorm welk de wens om te ontvangen is. Dit verschil van vorm maakt ons tot “een deel” van “het geheel”. Hierdoor zien wij dat er geen verschil bestaat tussen God en de zielen behalve dat het deel een stukje is van het geheel, net zoals een steen die een stukje van een berg is.

Studeer dit zorgvuldig want het is onmogelijk dit nog langer te rekken gezien het zo verheven is.

¹⁷ Tussen twee spirituele entiteiten.

¹⁸ הכלי: het vat of ‘de klie’ in het Hebreeuws. In de Kabbala wordt vaak gesproken over de relatie tussen licht en vat. Het licht staat hierbij symbool voor de goddelijke energie en kracht, terwijl het vat de vorm of het kanaal is waarin deze energie wordt ontvangen en uitgedrukt. De relatie tussen licht en vat is van cruciaal belang voor de schepping, omdat het licht niet kan worden ontvangen zonder de juiste vaten (kelim). De vaten zijn als het ware de ontvangers van het goddelijke licht.

HOOFDSTUK 10

Wij zijn nu klaar om het vierde onderzoek te begrijpen. Wij vroegen ons af hoe het mogelijk is dat uit Zijn Heiligheid, Gezegend is Hij, een systeem¹⁹ van onreinheid en klipot²⁰ kan voortkomen gezien dit enorm ver staat van Zijn Heiligheid. Bijkomend, hoe komt het dat Hij, Gezegend is Hij, dit in stand houdt?

Eerst dienen wij de essentie van de onreinheid en de klipot te begrijpen. Weet dat de wens om te ontvangen de essentie van alle zielen betreft en hen in staat stelt om hetgeen dat voorzien is in het scheppingsplan te vervullen. Maar de wens om te ontvangen zoals het initieel werd geschapen blijft niet in dezelfde vorm bestaan in de zielen, want indien het zo zou zijn, moeten de zielen voor altijd gescheiden blijven van Hem, Gezegend is Hij, want zoals geweten veroorzaakt een verandering van vorm een scheiding tussen hen en God.

Om deze scheiding die aanwezig is in het vat van de zielen te corrigeren, schiep God, Gezegend is Hij, alle werelden en scheidde hen in twee systemen. Zoals geschreven staat²¹: “Het één tegenover het ander heeft God geschapen.” Dit zijn de vier heilige werelden van ABiYA²² (Atsiloet, Beriya, Yetsira en Asiya) tegenover de vier onreine werelden van ABiYA.

God drukte de wens om te geven in het systeem van ABiYA van heiligheid en verwijderde uit hen de wens om te ontvangen (zoals uitgelegd zal worden in hoofdstukken 14-19) en gaf deze aan het systeem van de werelden ABiYA van onreinheid. Hierdoor werden ze gescheiden van de Schepper, Gezegend is Hij, en van alle werelden van heiligheid.

Dit is de reden waarom de klipot genoemd worden met de naam “dood”, zoals beschreven staat in het vers²³: “offers van de doden.” Slechteriken die aangetrokken worden door de klipot worden op dezelfde manier beschreven als “dood”. Zoals geschreven staat²⁴: “De slechteriken, tijdens hun leven worden dood genoemd.” Dit vanwege hun inherente wens om te ontvangen die een tegengestelde vorm heeft dan die van Gods Heiligheid, Gezegend is Hij, en hen scheidt van het leven des levens. Ze zijn dan als tegenstelde polen. God heeft in Hem geen enkele spoor van een wens om te ontvangen, alleen maar om te geven. De klipot hebben geen enkele wens om geven, alleen maar om te ontvangen voor zichzelf, voor hun eigen plezier alleen. Er is geen grotere tegenstelling dan dit mogelijk. Zoals je al weet, afstand in het spirituele start met een verandering van vorm en eindigt met een tegenstelling van vorm, wat het uiterste is wat betreft spirituele afstand.

¹⁹ Letterlijk vertaald: ‘een drager’ van onreinheid.

²⁰ Zie punt 8 in hoofdstuk 2 en 3.

²¹ Prediker 7:14

²² De vier werelden: Atsiloet (de wereld van emanatie), Beriya (de wereld van schepping), Yetsira (de wereld van vorming), Asiya (de wereld van actie).

²³ Psalmen 106:28

²⁴ Berachot 18b

HOOFDSTUK 11

De werelden ontvouwdend zich tot de werkelijkheid van deze fysieke wereld, met name een werkelijkheid waarin je een lichaam en een ziel hebt en tegelijk een tijd van schade aanrichten en repareren.

Het lichaam is de wens om voor zichzelf te ontvangen en komt voort uit de wortel die in het scheppingsplan aanwezig is, zoals hierboven uitgelegd, maar passeert eerst via het systeem van de onreine werelden, zoals geschreven staat²⁵: “Een mens wordt geboren als een wilde ezel.” De mens blijft tot zijn 13 jaar onderworpen aan dit systeem en deze periode wordt geacht als schadelijk.

Vanaf zijn 13 jaar kan een persoon werken aan mitswot met als doel om behagen en plezier te geven aan anderen en aan God. Hiermee start hij de zuivering van zijn wens om te ontvangen die inherent is aan hem en transformeert hij het beetje bij beetje naar het geven van het goede.

Op deze manier wordt de heilige ziel van zijn wortel die aanwezig is in het scheppingsplan aangetrokken. Deze ziel passeert dan een resem heilige werelden en wordt vervolgens in het lichaam bekleed. Hierna breekt een tijd van tikoën²⁶ aan.

Vanaf dan verkrijgt hij hogere en heiligere inzichten die voortkomen uit het scheppingsplan en aanwezig zijn in Ein Sof²⁷, Gezegend is Hij. Deze inzichten helpen hem zijn inherente wens van ontvangen voor zichzelf te transformeren naar de wens van geven, tot het punt dat hij iemand wordt die alleen ontvangt om genoeg te geven aan zijn Maker in plaats van enkel voor zichzelf te ontvangen. Op deze manier verkrijgt hij een gelijkheid van vorm met zijn Maker want ontvangen om het goede te geven wordt beschouwd als een pure vorm van geven.

Dit staat ook beschreven in traktaat Kidushin inzake de wetten van het huwelijk²⁸. Wanneer het gaat over een zeer belangrijke man, geeft zij de ring aan hem en zegt hij: “en hiermee zijn wij geheiligd.” Want zijn ontvangst hier wordt geacht als geven aan haar.

Vervolgens verkrijgt een persoon een volledige aanhechting met Hem, Gezegend is Hij, want een geestelijke aanhechting is alleen mogelijk wanneer een gelijkheid van vorm bestaat. Zoals de wijzen ons geleerd hebben²⁹: “Hoe kan iemand zich aanhechten aan God? Door zich te hechten aan Zijn kwaliteiten of eigenschappen.”

Het is op deze manier dat een persoon waardig bevonden wordt om al het goede en aangename te ontvangen die aanwezig is in het scheppingsplan.

²⁵ Job 11:12

²⁶ התיקון: De tikoën is een belangrijk concept in de Kabbala. Het betekent "herstel", "reparatie" of "correctie". Er zijn twee vormen van tikoën: persoonlijke tikoën en wereld tikoën. Persoonlijke tikoën is gericht op het individu zelf, om innerlijke gebreken en negatieve eigenschappen te herstellen. Dit wordt gezien als een belangrijke taak omdat het de individu in staat stelt om in lijn te komen met zijn of haar hogere spirituele doelen en potentieel. Wereld tikoën is gericht op het herstellen van de wereld als geheel. Het gaat om het wegnemen van negativiteit, zoals lijden, onrechtvaardigheid en oorlog, en het brengen van positiviteit, zoals liefde, compassie en harmonie.

²⁷ אין סוף: Ein Sof wat letterlijk “Het Oneindige” betekent, is een naam die in de Kabbala aan God wordt gegeven. Deze naam vertegenwoordigt God in Zijn essentie die ver buiten het voorstellingsvermogen van de mens ligt. Het is de bron van alles wat bestaat en is daarom onbeschrijfbaar en onbevatbaar.

²⁸ Kidushin 7a

²⁹ Sota 14a

HOOFDSTUK 12

Wij hebben nu de tikoën van de wens om te ontvangen zorgvuldig uitgelegd, die als gevolg van het scheppingsplan inherent is aan de ziel. In het belang van de ziel heeft de Schepper twee systemen voorbereid, het één tegenover het ander³⁰, langs waar de ziel moet passeren. Hierdoor wordt het verdeeld in twee aspecten, het lichaam en de ziel waarbij het een het ander omhult.

Door de Thora en de mitswot wordt de wens om te ontvangen uiteindelijk als de wens om te geven. Hierna kan de ziel al het goede dat in het scheppingsplan aanwezig is ontvangen en tegelijkertijd een sterke verbintenis met de Heilige, Gezegend is Hij, bereiken. Deze verbintenis is een gevolg van het werk en de mitswot waardoor een gelijkheid van vorm ontstaat tussen de ziel en God, Gezegend is Hij en dit wordt geacht als de laatste fase van de tikoën.

Als gevolg hiervan is er geen enkele plaats meer voor onreinheid en zal dit verdwijnen van de aarde en de dood zal voor altijd worden opgeslorpt. Al het werk in de Thora en de mitswot, welk gegeven is aan de hele wereld en aan ieder individu, heeft enkel als doel om ons te brengen tot de uiteindelijke correctie van gelijkheid van vorm, zoals uitgelegd.

Hiermee hebben wij ook uitgelegd hoe de klipot en het onreine uit Zijn Heiligheid, Gezegend is Hij, ontstaan zijn en dit noodzakelijk is voor de creatie van het lichaam zodat tikoën mogelijk is. Indien een lichaam met een defectieve wens om te ontvangen niet was uitgekomen uit het systeem van het onreine, zouden wij niet in staat zijn om correcties uit te voeren. Want een persoon kan niets herstellen wat niet beschadigd is.

³⁰ Het systeem van reinheid tegenover het systeem van onreinheid.

HOOFDSTUK 13

Wij dienen nog steeds te begrijpen hoe het mogelijk is dat de wens om te ontvangen voor zichzelf, een wens die gebrekkig en defectief is, kan uitkomen uit de scheppingsgedachte van Ein Sof, Gezegend is Hij, wiens eenheid zo subliem is dat geen gedachte of woord het kan vatten.

De uitleg hiervan is als volgt: wanneer het in Zijn gedachte opkwam om de zielen te scheppen, voorzag Hij ook meteen de vervollediging van alles, want bij Hem, Gezegend is Hij, is geen fysieke handeling vereist zoals bij ons. Vervolgens (na deze gedachte) kwamen meteen alle zielen uit en werden ze tot stand gebracht, alsook alle voorziene werelden van herstel gevuld met al het goede en plezier die Hij, Gezegend is Hij, voor hen voorzien had met als doel hun vervolmaking bij het einde van de tikoën. Dit wil zeggen, nadat de wens om te ontvangen gecorrigeerd en omgezet is in het geven van het goede, in volledige gelijkheid van vorm met zijn Maker, Gezegend is Hij³¹.

De reden hiervan is, omdat in Zijn eeuwigheid, Gezegend is Hij, het verleden, het heden en de toekomst als één zijn en de toekomst als het heden is, want Hij staat boven tijd. Omwille hiervan kan gesteld worden dat de defecte wens om te ontvangen in zijn gedifferentieerde vorm nooit heeft bestaan in Ein Sof, Gezegend is Hij. Integendeel, de toekomstige situatie, de gelijkheid van vorm, de laatste stage van de tikoën (de wens om te geven) verscheen onmiddellijk in Zijn eeuwigheid, Gezegend is Hij.

De wijzen zeiden hierover³²: “Voor de schepping van de wereld waren Hij en Zijn Naam één”, want de gedifferentieerde vorm van de wens om te ontvangen was nog niet onthuld in de realiteit van de zielen omdat ze uitkwamen volgens de scheppingsgedachte. Ze hadden eerder een gelijkenis van vorm met de Schepper volgens het geheim³³: “Hij en Zijn Naam zijn één.”³⁴

³¹ Zohar, Mishpatim, 51 en Zohar Chadashn Bereshit 243.

³² Pirkei DeRabbi

³³ Hij en Zijn Naam zijn één: Hij betreft het licht, Zijn Naam betreft de wens om te ontvangen en één verwijst naar de gelijkheid van vorm.

³⁴ TES (Talmoed Eser HaSefirot) deel 1.

HOOFDSTUK 14

Daarom is het noodzakelijk dat zielen drie algemene stadia doorlopen.

1. Het eerste stadium is hun realiteit in Ein Sof, Gezegend is Hij, volgens de scheppingsgedachte. Waarbij ze hun toekomstige vorm³⁵ reeds in zich hebben.
2. Het tweede stadium betreft de toestand van hun bestaan in deze wereld waarbij ze verdeeld worden in twee systemen (zie boven) volgens het principe van lichaam en ziel. In deze toestand kunnen ze d.m.v. werk in de Thora en mitswot hun wens om te ontvangen transformeren naar de wens om behagen te geven aan hun Maker. Tijdens deze periode kan het lichaam niet gecorrigeerd worden maar enkel de ziel. Het is daarom noodzakelijk om elk aspect van de wens om te ontvangen voor zichzelf (welk het aspect van het lichaam is) te vernietigen zodat enkel de wens om het goede te geven overblijft, welk de vorm betreft die aanwezig is in de ziel. Zelfs de rechtvaardige zielen na hun dood zijn niet in staat om te genieten in Gan Eden³⁶, maar enkel nadat hun lichaam in deze wereld volledig ontbonden is.
3. Het derde stadium betreft de uiteindelijke correctie van de zielen na de opstanding uit de dood. Dan zullen de lichamen ook helemaal hersteld worden. Vervolgens zal ook de wens om te ontvangen voor zichzelf, welk de vorm van het lichaam is, getransformeerd worden en gebruikt worden om puur te geven. Hierdoor zullen ze geschikt worden om al het goede dat in de scheppingsgedachte aanwezig is te ontvangen. Op deze manier bereiken ze ook een sterke aanhechting met hun Maker gezien de gelijkheid van vorm, want ze ontvangen niet voor zichzelf maar om behagen te geven aan hun Maker gezien de Heilige Gezegend is Hij behagen ontvangt als wij van Hem ontvangen.

Vanaf hier zal ik bovenstaande termen (eerste stadium, tweede stadium en derde stadium) gebruiken. Daarom is het noodzakelijk om deze termen te kennen alvorens je verder leest.

³⁵ Gmar Tikoën: dit wordt geacht als de laatste fase van de tikoën of herstelling wanneer de wens om te ontvangen helemaal in de wens om te geven is omgezet.

³⁶ De tuin van Eden of het paradijs.

HOOFDSTUK 15

Wanneer je deze drie toestanden bestudeert, stel je vast dat ze met elkaar verbonden zijn. Indien één van hen niet zou bestaan, zouden ze allemaal niet bestaan. Bijvoorbeeld: indien er geen derde toestand was, welke de volledige transformatie van de vorm van het ontvangen naar de vorm van het geven vertegenwoordigt, zou ook de eerste toestand niet uit Ein Sof ontstaan zijn. Want de volmaaktheid die verwezenlijkt wordt in toestand drie is reeds aanwezig in Zijn Eeuwigheid, in toestand één³⁷. De volmaaktheid aanwezig in toestand één is als een kopie genomen van de toekomstige toestand drie. Mocht er geen toekomst zijn, zou er ook geen heden zijn. De derde toestand heeft de eerste toestand nodig.

Uiteraard, indien de tweede toestand niet wordt gerealiseerd waarbij gewerkt moet worden om de derde toestand teweeg te brengen, meer bepaald de transformatie en het verkrijgen van hogere niveaus, dan kan er geen derde toestand bereikt worden.

Bijkomend, de eerste toestand in Ein Sof, Gezegend is Hij, noodzaakt de vervollediging van de tweede en derde toestand. De eerste toestand creëert de noodzaak voor de twee systemen in de tweede toestand. In de tweede toestand is het defectieve lichaam met de wens om te ontvangen die getransformeerd dient te worden.

Indien het systeem van de onreine wereld niet bestond, zou er geen wens om te ontvangen zijn en zou het onmogelijk zijn om tot toestand drie te komen. Want er is geen persoon die zich kan verbeteren als er in hem niets is om te corrigeren. Wij zouden daarom niet mogen vragen hoe het systeem van onreinheid tot stand kwam in de eerste toestand, integendeel, het is de eerste toestand die de tweede toestand tot stand brengt.

³⁷ De volmaaktheid die in toestand drie tot uiting komt, is reeds aanwezig in toestand één maar in potentie. Toestand drie kan dus niet verwezenlijkt worden zonder toestand één.

HOOFDSTUK 16

Denk niet dat wij hierdoor geen vrije wil hebben, God verhoede, gezien wij verplicht zijn om tot onze volmaaktheid te komen in toestand drie waarbij deze toestand reeds aanwezig is in toestand één. De Heilige Gezegend is Hij heeft voor ons in toestand twee, twee wegen voorbereid om ons tot toestand drie te brengen. De eerste weg is die van Thora en mitswot zoals wij hierboven hebben uitgelegd. De tweede weg is de weg van het lijden. Het lijden zelf reinigt het lichaam en verplicht ons om uiteindelijk de wens om te ontvangen te transformeren naar de wens om te geven en op deze manier zich te hechten aan de Heilige Gezegend is Hij. Dit is ook wat de wijzen zeiden³⁸: “Als jullie inkeer doen voor het goede, dan is het goed, indien niet zal Ik over jullie een koning laten heersen zoals Haman die jullie zal dwingen om tot inkeer te komen.”

Dit is ook wat de wijzen van gezegende nagedachtenis zeiden in de geschriften³⁹: “Als de tijd er is, zal het spoedig gebeuren.” De wijzen zeiden ook⁴⁰: “Als ze het waardig zijn, zal het spoedig gebeuren. Indien niet, wanneer de tijd rijp is.”

Als wij de eerste weg waardig zijn, met name door middel van Thora en mitswot, bespoedigen wij onze correctie en is er geen nood voor het zware, bittere lijden die ons na een lange periode uiteindelijk zal dwingen terug te keren naar het juiste pad. Echter indien dit niet gebeurt (het terugkeren naar het juiste pad), zal dit “te gepasten tijde gebeuren”. Dat wil zeggen door lijden waarbij de correctie tegen onze wil in zal plaatsvinden. Dit lijden houdt ook in dat de zielen lijden in Gehinom⁴¹.

In elk geval zal de uiteindelijke correctie in toestand drie plaatsvinden, welk noodzakelijk en onvermijdelijk is gezien de eerste toestand. Onze vrije wil heeft enkel betrekking op de keuze die wij maken tussen enerzijds de lijdensweg of de weg van de Thora en mitswot.

Wij hebben nu uitgelegd hoe deze drie toestanden van de zielen met elkaar verbonden zijn en elkaar nodig hebben.

³⁸ Sanhedrin 97b

³⁹ Jesaja 60:22

⁴⁰ Sanhedrin 98a

⁴¹ Gehinom is een Hebreeuws woord dat in de Joodse traditie verwijst naar een plaats van straf in het hiernamaals (hel).

HOOFDSTUK 17

Aan de hand van hetgeen hierboven werd uitgelegd, kunnen wij nu de derde vraag in hoofdstuk 1 goed begrijpen. Met name:

- ❖ Wanneer wij naar onszelf kijken voelen wij ons slecht en onvolmaakt, maar wanneer wij naar onze Maker kijken, zijn wij genoodzaakt te bekennen dat wij perfect moeten zijn want uit een perfecte Maker kunnen toch enkel perfecte creaties ontstaan?

Afgaande van hetgeen hiervoor werd uitgelegd, is ons lichaam met al zijn toestanden en onbelangrijke verwervingen helemaal niet ons ware lichaam. Want ons ware lichaam dat op alle manieren eeuwig en volmaakt is, bestaat reeds in Ein Sof, Gezegend is Hij, in toestand één. Daar ontvangt hij zijn volmaakte vorm al maar zal pas in toestand drie zich volledig kunnen manifesteren⁴². Meer bepaald zal dit ontvangen in de vorm van geven zijn, welk een gelijkenis van vorm heeft met Ein Sof, Gezegend is Hij.

Onze eerste toestand veroorzaakt dat wij in de tweede toestand de klipa⁴³ of schil van ons lichaam ontvangen in zijn verachtelijk en gebroken vorm die de wens heeft om enkel voor zichzelf te ontvangen. Dit is de kracht die de scheiding veroorzaakt met Ein Sof, Gezegend is Hij, zoals boven uitgelegd. Maar dit leidt tegelijkertijd tot onze correctie en geeft ons de mogelijkheid om ons eeuwig lichaam in de derde toestand te ontvangen. Wij mogen daarom helemaal niet klagen of boos zijn want ons werk kan enkel maar uitgevoerd worden in dit verachtelijk en waardeloos lichaam. Want er is geen mens die iets kan corrigeren dat niet aanwezig is in hem. Zelfs in onze tweede toestand zijn wij in feite perfect, zoals gepast is voor de perfecte Schepper die ons geschapen heeft. Het fysieke lichaam brengt ons op geen enkele manier schade toe omdat het uiteindelijk zal dood gaan en ophouden te bestaan. Onze lichamen zijn voorbereid voor ons, zodat wij binnen de noodzakelijke tijd, onze derde toestand kunnen bereiken.

⁴² Zoals reeds uitgelegd hiervoor, in toestand één is het in volmaakte vorm reeds in de kiem aanwezig maar zal pas in de toekomstige derde toestand volledig vorm krijgen.

⁴³ Zie noot 11.

HOOFDSTUK 18

Hiermee wordt ook de vijfde vraag opgelost, met name:

- ❖ Hoe is het mogelijk dat uit het Oneindige, dat geen begin en einde heeft, een mensheid kan uitkomen die eindig en nietig is?

Het antwoord op deze vraag is nu duidelijk. In werkelijkheid zijn wij uit Hem voortgekomen op een manier die geschikt is voor Zijn Eeuwigheid. Wij zijn uitgekomen als eeuwige en volmaakte schepselen. Deze eeuwigheid zorgt ervoor dat de klipa van het lichaam, dat enkel aan ons werd gegeven voor het werk (dienst aan de Schepper), vergankelijk en gebrekkig is. Indien het lichaam eeuwig zou zijn, God verhoede, dan waren wij gescheiden gebleven van het eeuwige leven.

Wij hebben reeds in hoofdstuk 13 aangehaald dat deze vorm van het lichaam enkel de wens betreft om te ontvangen voor zichzelf, maar dit is helemaal niet terug te vinden in het eeuwige scheppingsplan want daar in het eeuwige hebben wij de volmaakte vorm van de derde toestand. Maar het is noodzakelijk voor ons om ook in de tweede toestand te bestaan zodat wij onszelf kunnen corrigeren, zoals boven uitgelegd.

Vraag niet over de andere schepselen in de wereld buiten de mens omdat de mens het centrum van de schepping betreft. Dit zal verder uitgelegd worden in hoofdstuk 39. Alle andere schepselen hebben geen waarde op zichzelf behalve dat ze nuttig zijn voor de mens om hem tot de perfectie te brengen. Daarom gaan ze omhoog en omlaag samen met de mens en hebben op zichzelf geen waarde.

HOOFDSTUK 19

Hiermee wordt ook de vierde vraag beantwoord, met name:

- ❖ Volgens ons intellect moet Hij, de Heilige Gezegend is Hij, goed zijn en goed doen. Want er is toch geen hoger goed dan God. Hoe kan Hij dan vanaf het begin een mensheid scheppen die zoveel lijdt en afziet in alle dagen van zijn bestaan? De weg van het goede is toch zeker om goed te doen? In elk geval om niet zoveel kwaad te veroorzaken.

Zoals reeds aangehaald wordt al het lijden noodzakelijk door onze eerste toestand. Onze volmaakte eeuwigheid die in toestand één aanwezig is wordt pas in de derde toestand ontvangen. Dit verplicht ons om de weg van de Thora of de weg van het lijden te bewandelen om zo uiteindelijk aan te komen tot onze eeuwige derde toestand, zoals uitgelegd in hoofdstuk 15.

Al het lijden heeft enkel maar betrekking op de klipot van ons lichaam, dat enkel geschapen werd om uiteindelijk dood te gaan en begraven te worden. Dit leert ons dat de wens om te ontvangen voor zichzelf dat in het lichaam aanwezig is, enkel geschapen werd om uiteindelijk uitgewist en verwijderd te worden van deze wereld. Het dient enkel getransformeerd te worden naar de wens om te geven. Ons lijden toont enkel de onbeduidendheid en schade aan die aanwezig is in het lichaam.

Begrijp dat in een tijd wanneer alle mensen van de wereld unaniem zouden overeenkomen om de wens om te ontvangen die in hen aanwezig is ongedaan te maken en te vernietigen, waarbij ze enkel de wens om het goede te geven aan hun naasten zouden overhouden, dan zouden alle zorgen en alles wat schadelijk is voor ons van de aarde verdwijnen en zou iedereen veilig, gezond en volmaakt zijn in zijn leven. Want iedereen van ons zal een hele wereld hebben die voor hem en zijn noden zorg draagt.

Echter in een tijd wanneer iedereen met zijn eigen wens om te ontvangen bezig is, ontstaan hieruit alle zorgen, lijden, oorlogen en massamoorden waaruit men niet kan ontsnappen. Onze lichamen worden mede hierdoor verzwakt door allerhande ziektes en pijn.

Hierdoor zien wij dat al het lijden dat bestaat in onze wereld alleen maar tot doel heeft om ons in de juiste richting te duwen en het slechte beginsel van het lichaam ongedaan te maken, om zo uiteindelijk te komen tot onze volmaakte vorm van de wens om te geven (voor het goede). Dat is wat gezegd werd, namelijk dat de weg van het lijden ons tot de gewenste vorm kan brengen.

Weet ook dat de mitswot tussen een persoon en zijn vriend/naaste voorrang hebben op de mitswot tussen een persoon en God. Want het goede geven aan zijn naaste brengt hem tot het goede geven aan God.

HOOFDSTUK 20

Hiermee wordt ook de eerste vraag opgelost, met name:

❖ Wat is onze essentie?

Onze essentie is zoals de essentie van alle individuen in de wereld, namelijk dat het niet anders is dan de wens om te ontvangen (zie hoofdstuk 7). Maar niet zoals het voorkomt in toestand twee waar enkel ontvangen wordt voor zichzelf. Het is eerder zoals toestand één in Ein Sof, Gezegend is Hij, met name in zijn eeuwige vorm welk ontvangen is om behagen te geven aan zijn Schepper, zie hoofdstuk 13.

Ook al zijn wij in de praktijk niet gearriveerd in toestand drie door een tekort aan tijd, veroorzaakt dit geen schade aan onze essentie omdat onze derde toestand met zekerheid zal volgen omwille van de eerste toestand. Een principe in de Talmoed⁴⁴ zegt: “Een schuld die open staat omdat het nog verzameld moet worden, wordt geacht als vereffend.” Dit gezien de schuldenaar tijd nodig heeft om het geld te verzamelen. Deze schuld wordt enkel geacht als een probleem indien twijfel ontstaat of de schuld binnen de gegeven tijd kan verzameld worden. Daarom is er bij ons hierover geen enkele twijfel⁴⁵ en lijkt het alsof wij toestand drie al bereikt hebben.

Het lichaam met zijn slechte neigingen dat aan ons gegeven is, beschadigt onze essentie niet. Zijn bestaan (van het lichaam) en zijn eigenschappen zullen volledig vernietigd worden samen met het systeem van het onreine tot in zijn bron. En⁴⁶ “alles dat bestaat om verbrand te worden, wordt geacht als verbrand, alsof het nooit heeft bestaan.”

Echter de ziel die omhuld wordt door het lichaam heeft enkel de essentie om te geven, welk naar ons is doorgetrokken langs de vier heilige werelden van ABiYA (zie hoofdstuk 11). Dit zal voor altijd bestaan (de ziel), want deze vorm van geven is gelijk aan een kracht die leven geeft en is helemaal niet vervangbaar, God verhoede. Dit zal verder uitgelegd worden in hoofdstuk 32 en verder.

⁴⁴ De Talmoed is na de Tenach (het Oude Testament) het belangrijkste boek binnen het jodendom.

⁴⁵ Gezien toestand drie een logisch gevolg is van toestand één.

⁴⁶ Menachot 102b

HOOFDSTUK 21

Laat je hart niet afwijken naar de mening van de filosofen die stellen dat de essentie van de ziel het intellect betreft en enkel gevormd wordt door hetgeen dat gestudeerd wordt en hierdoor groeit en bestaat. Hetgeen dat overblijft na de dood van het lichaam hangt (volgens de filosofen) helemaal af van de kennis die een persoon verkregen heeft gedurende zijn leven en bij de afwezigheid van kennis zou er niets van de ziel overblijven.

Dit is niet de perceptie van de Thora en voor het hart is dit eveneens onaanvaardbaar. Iedereen die geprobeerd heeft kennis te verkrijgen weet en voelt aan dat kennis verkregen wordt van buitenaf en extern is. Het maakt geen deel uit van een persoon zijn essentie.

Maar zoals uitgelegd, elke substantie van de nieuwe creatie, of het nu gaat over spirituele of materiële substantie, draait steeds rond de wens om te ontvangen (ook al hebben wij gezegd dat de ziel enkel bestaat uit de wens om te geven, haalt hij dit enkel uit de kracht van de correcties wanneer het omhuld wordt met het terugkerende licht dat naar ons komt van de hogere werelden en deze kwestie van omhullen zal grondig uitgelegd worden in de *Opening tot de wijsheid van de Kabbala*⁴⁷ in hoofdstukken 14, 15, 16 en 19, echter de essentie van de ziel blijft de wens om te ontvangen, lees het daar en je zal het begrijpen).

Alles dat van elkaar onderscheiden kan worden heeft te maken met 'wil', want de wil die aanwezig is in elke essentie brengt voort noden en noden creëren op hun beurt gedachten en kennis die hiermee in overeenstemming zijn. Op deze manier kan hij die noden tot vervulling brengen die gestart zijn door zijn wil.

⁴⁷ Betreft een andere introductie geschreven door Ashlag, voorafgaand aan zijn commentaar op het boek van Zohar.

HOOFDSTUK 22

Net zoals de wensen van mensen kunnen verschillen, zo ook kunnen hun noden, gedachten en verstandelijke inzichten verschillen. Bijvoorbeeld, er zijn mensen die enkel dierlijke verlangens hebben waarbij hun noden, gedachten en intellect enkel gericht zijn op het vervullen van deze dierlijke wens. Ook al gebruiken ze hun intellect en verstand als een mens, desalniettemin “is de slaaf zoals zijn meester.” Dit intellect is daarom zoals een dierlijk intellect en wordt tot slaaf gemaakt om zijn dierlijke wensen te vervullen.

Er zijn ook mensen die hun menselijke verlangens willen versterken zoals eer en controle hebben over anderen. Dit zijn verlangens die niet bestaan in het dierlijke. Zo’n mensen gaan daarom al hun noden, gedachten en intellect richten op het vervullen van deze wens. Er zijn er ook die de wens hebben om intellectuele kennis te ontvangen. Daarom zijn al hun noden, gedachten en intellect gefocust op het vervullen van deze wens.

Deze drie types van verlangens bestaan in alle mensen, maar in elke persoon zijn de verhoudingen van deze drie types anders. Dit verklaart waarom verschillen bestaan tussen mensen. Mensen verschillen van elkaar op fysiek vlak, net zoals ze van elkaar verschillen op geestelijk vlak.

HOOFDSTUK 23

De zielen van de mensen zijn geestelijk van aard die omhuld worden door het reflecterende of terugkerende licht dat afkomstig is van de hogere werelden vanwaar ze zelf afkomstig zijn. Ze hebben enkel de wens om het goede te geven aan hun Maker en deze wens is de essentie van de ziel zoals hierboven uitgelegd. Wij zien dus dat wanneer de ziel in het lichaam van de mens komt, binnen hemzelf noden, gedachten en een intellectueel vermogen ontstaan om de wens om het goede te geven aan zijn Maker te vervullen. Maar op een manier die in overeenstemming is met de wens van de ziel om te geven.

HOOFDSTUK 24

Aan de andere kant wanneer wij kijken naar de essentie van het lichaam zien wij dat deze enkel de wens heeft om te ontvangen voor zichzelf en al zijn bezigheden zijn gericht op het vervullen van deze defectieve wens om te ontvangen. Maar deze wens werd vanaf het begin enkel geschapen om uiteindelijk vernietigd te worden zodat wij tot de derde toestand kunnen komen, de toestand van Gmar Tikoen⁴⁸. Daarom is het lichaam sterfelijk, vergankelijk en gebrekkig samen met al zijn verwervingen of aanwinsten zoals een voorbijgaande schaduw die geen sporen achterlaat.

Sinds de essentie van de ziel enkel de wens is om het goede te geven, zijn al haar bezigheden gericht op het vervullen van deze wens om te geven. Dit bestaat reeds in de eerste eeuwige toestand en in de derde toestand die nog moet komen. Daarom is deze toestand helemaal niet sterfelijk, vergankelijk en vervangbaar, maar hetgeen de ziel verkrijgt bestaat voor altijd in het eeuwige leven. Op het moment dat het lichaam sterft veroorzaakt dit geen gebrek aan de ziel en hetgeen de ziel heeft verkregen. Integendeel, de afwezigheid van het lichaam versterkt de ziel enorm zodat het kan opstijgen naar Gan Eden⁴⁹.

Wij hebben nu helder uitgelegd dat het voortbestaan van de ziel absoluut niets te maken heeft met de kennis die het verwerft, zoals de filosofen stelden hierboven. De eeuwigheid van de ziel is eerder zijn essentie, met name de wens om te geven. De kennis die het verkrijgt is zijn aanwinst en niet zijn essentie.

⁴⁸ Zie noot 35.

⁴⁹ Zie noot 36.

HOOFDSTUK 25

Hiermee kunnen wij het vijfde onderzoek volledig beantwoorden. Wij vroegen ons af, sinds het lichaam zo gebrekkig is dat de ziel zich niet kan zuiveren tot het lichaam volledig ontbonden is, waarom wordt het lichaam dan verreezen uit de dood? Bovendien zeggen de wijzen dat de doden met hun onvolmaaktheden zullen verrijzen zodat niet kan gezegd worden dat het iemand anders is.

Wij kunnen dit begrijpen aan de hand van het scheppingsplan, meer bepaald door toestand één want wij hebben gezegd dat het scheppingsplan bestaat uit het geven van behagen aan de schepselen. Dat wil zeggen dat het noodzakelijk was om een zeer grote wens om te ontvangen te scheppen zodat de overvloed aan goedheid aanwezig in het scheppingsplan ontvangen kan worden. Want het grote genot en de grote wens om te ontvangen gaan hand in hand (zie hoofdstukken 6 en 7). Wij hebben daar gezegd dat deze grote wens om te ontvangen het enige nieuwe materie is die geschapen werd. Er was niets anders noodzakelijk om de schepping tot stand te brengen, want de natuur van de perfecte Schepper is hetgeen te doen dat alleen noodzakelijk is en niet meer. Zoals wij zeggen in Shier ha'Yichoed ⁵⁰op vrijdag: “In al Jouw werk ben Jij niets vergeten, Jij hebt niets te weinig of te veel gedaan.”⁵¹

Wij hebben boven in hoofdstukken 10 en 11 ook gezegd dat deze overdreven wens om te ontvangen volledig werd verwijderd uit het heilige systeem en gegeven werd aan het systeem van de werelden van onreinheid. Hieruit kwamen voort: het lichaam, zijn noden en alles wat daaraan gerelateerd is in deze wereld. Tot een persoon de leeftijd van 13 jaar bereikt en zich kan verdiepen in de Thora en zo een heilige ziel begint te verkrijgen van het systeem van de heilige werelden in overeenstemming met de heilige ziel die de persoon kan verkrijgen.

Wij hebben ook boven in hoofdstuk 14 gezegd dat gedurende het bestaan van deze wereld, aan ons het werk in de Thora en mitswot werd gegeven waarbij geen correctie mogelijk is aan het lichaam, met name aan de grote wens om te ontvangen die daarin aanwezig is. Al de correcties die plaatsvinden door ons werk, heeft enkel betrekking op de ziel welke omhoog gaat langs de trap treden van heiligheid en zuiverheid. Hierdoor wordt de wens om te geven vergroot in de ziel.

Omwillen hiervan zal het lichaam op het einde dood gaan, begraven worden en ontbinden want het heeft geen enkele correctie ontvangen. Echter het is niet mogelijk dat het zo blijft, want indien uiteindelijk de grote wens om te ontvangen zou vernietigd worden, zou het scheppingsplan niet stand houden, God verhoede. Het doel van de schepping is dat Zijn schepselen al het goede ontvangen die Hij voor hen voor ogen heeft.

Begrijp dat de grote wens om te ontvangen en het genot dat ontvangen moet worden hand in hand gaan. Als de wens om te ontvangen verminderd wordt, dan wordt tegelijkertijd in dezelfde mate de ontvangst van genot verminderd.

⁵⁰ שיר היחוד: “Hymne van eenheid”, een lang middeleeuws liturgisch gedicht, verdeeld in zeven delen, één voor elke dag van de week. Het looft God, verheerlijkt Zijn uniekheid en benadrukt de nietigheid van Zijn schepselen.

⁵¹ Letterlijk vertaald: “In al Jouw werk is alles één zonder dat Jij iets vergeet, vermindert of toevoegt”.

HOOFDSTUK 26

Wij hebben reeds uitgelegd dat toestand één ons onvermijdelijk naar toestand drie zal leiden, op een manier zoals voorzien in het volmaakte scheppingsplan. Niets dat reeds voorzien is in toestand één zal weggelaten worden in toestand drie, zie hoofdstuk 15.

Het is toestand één dat de opstanding uit de doden bewerkstelligt. Meer bepaald, de grote wens om te ontvangen die vernietigd en ontbonden werd in de tweede toestand, dient opnieuw tot leven te komen. Het zal dan groter en belangrijker zijn, zonder enige beperking. De verrezen lichamen moeten zelfs hun tekortkomingen nog hebben. Op deze manier kunnen ze hun dienst opnieuw beginnen met als doel de overdreven wens om te ontvangen te transformeren naar de wens om te geven.

Op deze manier hebben wij dubbel profijt:

- 1) Wij hebben een plaats om al het goede dat aanwezig is in het scheppingsplan te ontvangen. Sinds wij al een lichaam hebben met een grote wens om te ontvangen, die samen gaat met dit genot, zie hierboven.
- 2) Op deze manier ontvangen heeft als doel om het goede te geven aan onze Schepper, daarom wordt deze ontvangst aanzien als het volmaakte geven, zie hoofdstuk 11. Dit veroorzaakt ook een gelijkheid van vorm. Deze gelijkheid betekent aanhechting aan God, welke onze vorm is in de derde toestand. Op deze manier zien wij dat toestand één de opstanding uit de doden genoodzaakt.

HOOFDSTUK 27

Het is zo dat de opstanding uit de doden enkel mogelijk is aan het einde van de volledige correctie, met name aan het einde van toestand twee. Nadat wij onze grote wens om te ontvangen hebben kunnen weerstaan en overwinnen. Op deze manier worden wij het waardig om de wens om te geven en al de geweldige niveaus van de ziel te verkrijgen.

Deze niveaus van de ziel worden als volgt genoemd:

- Nefesh
- Roeach
- Neshama
- Chaya
- Yechida

Door ons werk in het weerstaan van de wens om te ontvangen, wordt in ons de hoogste perfectie mogelijk. Enkel dan is het mogelijk om het lichaam met zijn grote wens om te ontvangen te vervangen. Hierdoor zullen wij niet beschadigd raken en zal dit ons niet scheiden van onze verbintenis met Hem, Gezegend is Hij. Integendeel! Wij kunnen het overwinnen en het omzetten in de vorm van geven, zoals boven uitgelegd.

Hetzelfde geldt ook voor onze persoonlijke slechte karaktereigenschappen die wij willen veranderen. In het begin moeten wij het helemaal verwijderen tot er niets meer van overblijft. Nadien kunnen wij het laten terugkeren, aanvaarden en leiden naar de middelste weg. Zolang het niet volledig weggehaald is uit onszelf, is het niet mogelijk om het te leiden naar de gewenste weg.

HOOFDSTUK 28

Dit is ook wat de wijzen zeiden, dat in de toekomst de doden terug tot leven zullen komen samen met hun gebreken, maar ze zullen pas nadien genezen worden. Zoals hierboven uitgelegd zal in het begin het lichaam terug tot leven worden gebracht met de grote wens om te ontvangen, zonder enige vorm van beperking. Het keert namelijk terug op dezelfde manier terwijl het nog onder de heerschappij was van de onreine werelden, voor dat het zich enigszins heeft kunnen rein maken door middel van de Thora en mitswot. Daarom zal het herkend worden aan zijn gebreken. Pas daarna kunnen wij beginnen aan het nieuwe werk, met name het inbrengen van deze grote wens om te ontvangen in de vorm van geven, zoals reeds hierboven uitgelegd. Alleen dan zal het genezen worden sinds het een gelijkenis van vorm verkrijgt met God, Gezegend is Hij⁵².

De wijzen zeiden ook dat de reden (van de opstanding uit de doden) is opdat anderen niet zouden zeggen dat het iemand anders is. De reden hiervoor is dat niemand over hem zou zeggen dat hij een andere vorm heeft dan waarmee hij tot stand is gekomen volgens het scheppingsplan. Want de grote wens om te ontvangen was inbegrepen in de schepping met de bedoeling om al het goede dat voorzien is in het scheppingsplan te ontvangen. Maar deze wens werd overgedragen aan de klipot (het onreine) die wij rein moeten maken. Uiteindelijk op het einde van de rit mag het niet een ander lichaam zijn, want mocht het in zekere mate minder zijn dan het initieel werd geschapen, zie hier dan is het alsof het een heel andere is en het zou niet gepast zijn om dan al het goede van het scheppingsplan te ontvangen zoals voorzien in de eerste toestand. Begrijp dit goed.

⁵² Terug tot leven komen heeft betrekking op onze wens om te ontvangen die in ruwe vorm terug zal herrijzen en zich manifesteren met zijn gebreken. Maar het zal nadien pas genezen worden door het een andere vorm aan te nemen, met name “ontvangen om te geven” waardoor het een gelijkenis van vorm verkrijgt met God gezien Hij enkel de wens heeft om te geven. Beiden hebben dan de wens om te geven en er ontstaat een spirituele aanhechting.

HOOFDSTUK 29

Hiermee wordt voor ons de deur geopend om vraag twee op te lossen, met name:

- ❖ Wat is onze rol in deze lange ketting van realiteit waarvan wij elk een klein deel van uitmaken, gedurende de korte dagen van ons leven?

Weet dat ons werk gedurende de periode van 70 jaar verdeeld kan worden in vier delen.

Deel één gaat over het verkrijgen van de grote en onbeperkte wens om te ontvangen met al zijn tekortkomingen, van het onreine systeem van de vier werelden van ABiYA. Indien deze tekortkomingen niet aanwezig waren in ons, konden wij dit niet rechtzetten of corrigeren. Want er kan niets gecorrigeerd worden als er in ons niets defect is.

Het is daarom niet genoeg voor een persoon om enkel de wens om te ontvangen te verkrijgen wanneer hij geboren wordt in deze wereld. Het is noodzakelijk om ook drager te zijn van de klipot voor minstens 13 jaar. Op deze manier kan de klipot heersen over hem en zijn licht laten schijnen in hem zodat de wens om te ontvangen in hem kan groeien. Want de vulling van de klipot versterkt de wens om te ontvangen en zorgt er ook voor dat het zich uitbreidt en groter wordt.

Bijvoorbeeld, wanneer een persoon geboren wordt, heeft hij slechts een klein verlangen maar wanneer “de andere kant” dit klein verlangen vult wordt de wens om te ontvangen meteen uitgebreid, vergroot en wil het meer dan dat. Wanneer hij deze uitgebreide wens vervult, wordt zijn wens onmiddellijk vergroot en wil het nog meer. Indien hij deze wens om te ontvangen niet overwint door middel van Thora en mitswot en het transformeert naar de wens om te geven, dan zal deze wens om te ontvangen zich steeds blijven vergroten gedurende alle jaren van zijn leven. Tot het punt dat “een persoon sterft met enkel de helft van zijn wensen vervuld”.

Dit wordt geacht als het domein van “de andere kant” en de klipot, gezien hun doel is om zijn wens om te ontvangen uit te breiden, te vergroten en het om te zetten in iets overdreven groot en grenzeloos. Op deze manier verkrijgt een persoon de mogelijkheid om aan zich te werken en zich te corrigeren.

HOOFDSTUK 30

Deel twee gaat over de periode vanaf die 13 jaar en verder. Die vindt plaats wanneer een punt ontstaat in zijn hart. Dit is het geheim van de achterkant van de heilige ziel. Dit punt wordt ingekleed in zijn wens om te ontvangen vanaf de tijd van zijn geboorte maar wordt enkel aangewakkerd na 13 jaar (omwille van de redenen hierboven uitgelegd). Vervolgens komt hij terecht in het domein en het systeem van de heilige werelden, alleszins in de mate dat hij zich bezig houdt met de Thora en mitswot.

Gedurende deze periode is het van primair belang om een spirituele wens te verkrijgen en deze te vergroten. Want vanaf het moment van zijn geboorte heeft hij enkel de wens om het materiële te ontvangen. Daarom, ook al verkreeg hij die enorme wens om te ontvangen voor zijn 13 jaar, is deze wens om te ontvangen nog niet helemaal volgroeid. Dit gezien de essentie van deze wens om te ontvangen betrekking heeft op het spirituele. Bijvoorbeeld, voor zijn 13 jaar wil hij met zijn wens om te ontvangen alle rijkdom en aanzien in deze materialistische wereld in zich opnemen. Dit terwijl hij duidelijk weet dat zijn leven in deze wereld niet voor eeuwig is en het als een schaduw passeert.

Dit in tegenstelling tot wanneer hij een grote wens om te ontvangen verkrijgt voor het spirituele. Hij wil dan al het goede en rijkdom in de eeuwige wereld die gaat komen in zich opnemen, want dit is voor hem een aanwinst die eeuwig is. Dus de essentie van de wens om te ontvangen wordt enkel maar compleet wanneer het betrekking heeft op de wens om te ontvangen voor het spirituele.

HOOFDSTUK 31

Dit (tweede deel) wordt uitgelegd in het boek Tikoanim Zohar⁵³ die uitleg geeft over het vers⁵⁴: “De bloedzuiger heeft twee dochters: geef, geef!” De betekenis van de bloedzuiger is Gehinom⁵⁵. De boosdoeners zijn daarin gevangen en blaffen als honden: geef, geef! Dit wil zeggen, geef ons de rijkdom van deze wereld en geef ons de rijkdom van de wereld die nog moet komen.

Ondanks dit alles, is dit tweede deel belangrijker dan het eerste deel, want hierdoor verkrijgt hij de echte waarde van de wens om te ontvangen en kan hij hiermee aan de slag. Meer specifiek brengt dit hem dichterbij tot het werk of dienst voor “Lishma”⁵⁶. Zoals de wijzen zeggen⁵⁷: “Een persoon moet zich altijd verdiepen in de Thora en mitswot, ook al is het Lo Lishma.” Want Lo Lisma kan veranderen naar Lishma.

Daarom wordt dit deel, die na 13 jaar komt, geacht als heilig. Dit is het geheim van “de heilige dienstmeid die haar meesteres dient.” Dit is het geheim van de heilige Shechina⁵⁸. Want de dienstmeid brengt een persoon tot de dienst van “Lishma” en ontstaat hierdoor een aanhechting waardoor een persoon de revelatie van de Shechina waardig wordt.

Echter, een persoon dient alles in het werk te stellen om te komen tot “Lishma”, want als hij zich niet inspant zal hij God verhoede niet komen tot het punt van “Lishma”. Zo zal hij vallen in de valstrikken van de onreine dienstmeid die tegenover de heilige dienstmeid staat. Haar taak is om de mens in de war te brengen zodat hetgeen “Lo Lisma” is zo blijft en niet “Lishma” wordt. Hierover werd geschreven⁵⁹: “De dienstmeid die haar meesteres heeft verdrongen.” Want zij (de onreine dienstmeid) zal niet toelaten dat een persoon dichterbij komt bij de meesteres, de heilige Shechina.

De finale traprede binnen het tweede deel is wanneer een persoon verliefd wordt op de Heilige, Gezegend is Hij, en een enorm verlangen heeft naar Hem. Zoals een persoon die verliefd wordt op het materiële en dit verlangen hem dag en nacht wakker houdt. Dit is wat de dichter zei⁶⁰: “Wanneer ik aan Hem denk, kan ik niet slapen.” Verder schrijft hij ook: “Een vervuld verlangen is een boom van leven.” Want de vijf niveaus van de ziel zijn het geheim van de boom van het leven die 500 jaar duurt. Met andere woorden, hierdoor ontvangt hij deze vijf niveaus van de ziel NaRaNCHaY⁶¹. Deze vijf niveaus zullen in deel drie uitgelegd worden.

⁵³ Tikoanim Chadashim 97b

⁵⁴ Spreuken: 30:15

⁵⁵ Zie noot 41.

⁵⁶ In de wereld van de Thora bestaat zoiets als “Lishma” en “Lo Lishma”. Hebreeuwse woorden wat “voor Zijn Naam” en “Niet voor Zijn Naam” betekent. Ze verwijzen naar iemand zijn dienst of werk in de Thora en mitswot. Dit kan enerzijds “Lishma” zijn, werk met goede intenties om behagen te geven aan God of “Lo lisma”, een dienst met verkeerde intenties en niet met als doel om behagen te geven aan God.

⁵⁷ Pesachim 50b

⁵⁸ De Shechina: “het inwonen of woonplaats” duidt in het jodendom de aanwezigheid van God aan. Shechina verwijst ook naar het vrouwelijke aspect van God.

⁵⁹ Spreuken: 30:23

⁶⁰ Selichot, voor de tweede dag van de tien dagen van inkeer.

⁶¹ Nefesh, Roeach, Neshama, Chaya en Yechida.

HOOFDSTUK 32

Deel drie gaat over het werk in de Thora en mitswot volgens het principe van Lishma, met name het geven van behagen aan de Schepper zonder daarvoor een beloning te ontvangen. Dit werk zuivert de wens om te ontvangen die aanwezig is in de mens en transformeert het in de wens om te geven. Naargelang de mate van zuivering van de wens om te ontvangen, wordt hij geschikt bevonden voor de vijf niveaus van de ziel, zie hoofdstuk 43.

Deze vijf niveaus behoren tot de wens om te geven en kunnen niet ingekleed worden in zijn lichaam (zie hoofdstuk 23) zolang de wens om te ontvangen in hem regeert. Dit gezien de ziel een tegengestelde vorm heeft of zelfs een andere vorm heeft. Want de kwestie van bekleding en gelijkheid van vorm gaan hand in hand (zie hoofdstuk 11).

In de tijd wanneer hij helemaal waardig wordt voor de wens om te geven en niets voor zichzelf wilt, krijgt hij een gelijkenis van vorm met de vijf hogere niveaus van de ziel (ze worden aangetrokken van de plaats van Ein Sof, Gezegend is Hij, van de eerst toestand via de heilige werelden van ABiYA). Ze (de vijf niveaus van de ziel) vloeien meteen naar hem en worden ingekleed in hem naargelang zijn niveau.

Deel vier gaat over het werk dat uitgevoerd wordt na de opstanding uit de doden. Dat wil zeggen, de wens om te ontvangen die helemaal afwezig is door de dood en begraven wordt, wordt opnieuw tot leven gebracht met de meest overdreven en slechte vorm van de wens om te ontvangen. Dit is het geheim van de doden die voorbestemd zijn om terug tot leven te komen met hun tekortkomingen (zie hoofdstuk 28). Nadien wordt deze wens omgezet van ontvangen tot geven zoals reeds uitvoerig besproken. Echter zijn er enkelingen die dit werk reeds uitvoeren terwijl ze nog in deze wereld zijn.

HOOFDSTUK 33

Nu blijft enkel het zesde onderzoek over om uit te leggen, met name wat de wijzen zeiden dat de hogere en lagere werelden enkel voor de mens zelf geschapen zijn. Dit lijkt op het eerste zicht enorm verrassend als wij zien hoe klein de mens is ten opzichte van alles dat in de werkelijkheid bestaat. Eens te meer ten opzichte van de hogere en geestelijke werelden. Waarom zou God de moeite nemen om dit alles alleen voor de mens te scheppen? Wat nog meer verrassend is, waarom heeft de mens deze vele en verheven spirituele werelden nodig?

Je moet begrijpen dat Gods voldoening, Gezegend is Hij, inzake het geven van plezier aan Zijn schepselen afhangt van de mate die schepselen ervaren en begrijpen dat Hij diegene is die al het goede aan hen geeft. Hierdoor krijgt Hij een enorm genot van hen zoals een vader genot kan krijgen van zijn dierbare zoon, in de mate dat de zoon de grootheid en verhevenheid van zijn vader ervaart en begrijpt. Vervolgens laat de vader hem al de schatten die voor hem voorbereid zijn zien. Zoals geschreven is⁶²: “Is Efraïm niet een dierbare zoon voor Mij? Een aangename zoon? Zelfs wanneer Ik streng ben tegen hem herinner Ik hem temeer. Daarom verlang Ik van binnen naar hem. Ik zal een grote compassie tonen, verklaart de Heer.” Lees goed wat hier geschreven staat en jij zal in staat zijn om te leren en te begrijpen wat het grote genot van de Heilige, Gezegend is Hij, is.

Meer bepaald, als de schepselen zich volmaakt hebben gemaakt, Zijn grootheid ervaren en begrijpen in al de wegen die Hij voor hen heeft voorbereid, tot ze komen tot een relatie van “vader en dierbare zoon”. En het is niet nodig om hierover verder uit te weiden.

Het is voor ons voldoende om te weten dat in het belang van dit genot, het de moeite waard is voor Hem om al de werelden te scheppen, zowel de hogere als de lagere werelden samen. Zoals hierna verder zal uitgelegd worden.

⁶² Jeremia 31:19

HOOFDSTUK 34

Om Zijn schepselen voor te bereiden opdat ze de voornoemde hoge en verheven traptrede kunnen bereiken, werkt de Heilige, Gezegend is Hij, middels vier stadia die zich één voor één ontwikkelen.

Ze worden als volgt genoemd:

- Het levenloze
- Het vegetatieve
- Het dierlijke
- Het sprekende

Deze zijn de vier ware aspecten van de wens om te ontvangen en elke wereld van de hogere werelden is onderverdeeld in deze vier categorieën. Ook al is het vierde categorie het ultieme doel van de wens om te ontvangen, kan dit niet bereikt worden zonder dat de voorgaande drie categorieën zich eerst hebben ontwikkeld. De wens om te ontvangen wordt gradueel ontwikkeld middels de drie voorgaande categorieën om uiteindelijk zijn volmaakte vierde categorie te bereiken.

(Zie ook in het boek TES⁶³: sectie 1, pagina 5)

⁶³ Talmoed Eser HaSefirot (TES) is Yehuda Ashlag's gedetailleerde presentatie van de Kabbalistische leringen van Rabbijn Isaac Luria (Ari).

HOOFDSTUK 35

De eerste categorie van de wens om te ontvangen wordt het levenloze genoemd. Dit is het begin van de manifestatie van de wens om te ontvangen in deze fysieke wereld. In het algemeen is hierin enkel de kracht van beweging aanwezig, maar in het bijzonder is er geen beweging zichtbaar.

De wens om te ontvangen brengt voort noden en deze noden zetten op hun beurt alles in beweging zodat deze wensen vervuld kunnen worden. Sinds de wens om te ontvangen in deze fase nog te klein is, kan het enkel regeren in het algemene en is er geen dominantie zichtbaar in het bijzondere⁶⁴.

⁶⁴ In de Kabbala wordt vaak een onderscheid gemaakt tussen het algemene en het bijzondere. Alles wat bestaat heeft twee kanten, het algemene en het bijzondere. In latere hoofdstukken zal het verschil duidelijk worden.

HOOFDSTUK 36

Hierboven staat het aspect van de plant of het vegetatieve, welk de tweede fase betreft van de wens om te ontvangen. Deze fase is reeds een veel groter aspect van de wens om te ontvangen dan de levenloze materie. In deze tweede fase heeft de wens om te ontvangen een invloed op elk individu in het bijzonder. Want elk individueel aspect hier beweegt op zichzelf apart. Het zet zich uit in de lengte en breedte en beweegt naar de plaats waar de zon schijnt. Planten hebben ook nood aan eten en drinken en produceren tevens afval. Desondanks zijn er bij hen nog geen individuele gevoelens aanwezig.

HOOFDSTUK 37

Hierboven staat het dierlijke aspect welk de derde fase van de wens om te ontvangen betreft. In deze fase is de wens om te ontvangen bijna volledig aanwezig en brengt in elk individu unieke gevoelens naar boven. Dit is de levenskracht die in elk individu aanwezig is en hierdoor ontstaan verschillende individuen die zich van elkaar onderscheiden. Desondanks hebben ze over het algemeen geen gevoelens naar elkaar toe. Met name, dat ze geen empathie hebben voor het lijden van hun naasten of vreugde ervaren voor het geluk van hun naasten⁶⁵.

⁶⁵ In de hogere piramide van het dierenrijk wordt al in zekere mate waargenomen dat bepaalde diersoorten empathie hebben voor hun naasten, maar dit gaat zich pas volledig ontwikkelen in de vierde fase (zie hoofdstuk 38).

HOOFDSTUK 38

Boven alles staat de mens, welk de vierde fase betreft van de wens om te ontvangen. Dit aspect van de wens om te ontvangen is de meest volmaakte en finale vorm. Deze vorm van de wens om te ontvangen bevat ook empathie.

Ik zal nu het verschil tussen de derde fase van de wens om te ontvangen aanwezig in dieren en de vierde fase van de wens om te ontvangen aanwezig in mensen uitleggen. Het verschil lijkt op de waarde van één realiteit tegenover de realiteit van alles! Want wanneer het gaat over de wens om te ontvangen bij dieren is er bij hen geen empathie aanwezig zoals bij mensen. Het kan enkel zijn eigen tekortkomingen en noden voelen. Dit terwijl mensen anders zijn en in staat zijn om een meer ontwikkelde empathie te ervaren. Een mens kan voelen wanneer iemand anders een gebrek heeft en kan ook jaloers zijn op hetgeen een ander heeft. Indien een persoon een honderd heeft, wil hij tweehonderd. Vervolgens groeien gradueel zijn noden tot het punt dat hij de hele wereld alleen voor zich wil hebben.

HOOFDSTUK 39

Hiermee werd aangetoond dat het gewenste doel van de Schepper, Gezegend is Hij, inzake de volledige schepping is om Zijn schepselen plezier te geven zodat ze Zijn ware grootheid kunnen ervaren. Hierdoor kunnen ze ook het goede en aangename dat voor hen voorbereid is ontvangen. Zoals geschreven is in het vers⁶⁶: “Is Efraïm geen aangename zoon voor mij...”

Hiermee zien wij duidelijk dat de eerste categorie van het levenloze dit doel niet kan bereiken. Zo ook niet hemellichamen zoals de aarde, de maan en de zon, ongeacht hun helderheid en hun eigenschappen. Dit doel is eveneens niet van toepassing voor planten en zelfs niet voor dieren. De reden hiervoor is dat er bij hen een tekort bestaat aan gevoelens voor anderen, zelfs niet voor hun eigen soort. Hoe kunnen ze dan appreciatie voelen voor Zijn goddelijkheid en Zijn goedheid? Enkel de mens is in staat om dit te ervaren omdat ze ook de gevoelens van anderen kunnen ervaren.

Vervolgens na zijn werk in de Thora en mitswot transformeert hij de wens om te ontvangen naar de wens om te geven en krijgt hij zo een gelijkenis van vorm met de Schepper, Gezegend is Hij. Nadien ontvangt hij alle niveaus die voor hem in de hogere werelden voorbereid zijn, met name de NaRaNCHaY⁶⁷. Op deze manier wordt hij voorbereid om het doel van het scheppingsplan te ontvangen. Begrijp hierdoor goed dat het doel en intentie van de gehele schepping de mens zelf is.

⁶⁶ Jeremia 31:19

⁶⁷ Zie noot 61.

HOOFDSTUK 40

Ik weet dat niets hiervan aanvaard wordt door een deel van de filosofen. Ze kunnen het niet aanvaarden dat een lage, waardeloze mens (in hun ogen) het centrum kan zijn van de gehele schepping. Maar deze filosofen zijn vergelijkbaar met een worm die geboren wordt in een radijs. De worm verblijft daarin en denkt dat de wereld van God, Gezegend is Hij, bitter, donker en klein is. Net zoals een radijs waarin het geboren is. Maar het moment wanneer de worm uit de schil van de radijs komt en een glimp opvangt van wat zich buiten de radijs bevindt, is hij verwonderd en zegt hij: “Ik dacht dat de hele wereld zoals een kleine radijs was waarin ik geboren ben en nu zie ik voor mij een grote, verlichte, machtige en geweldig mooie wereld”.

Op dezelfde manier zitten ze vast in hun schil van de wens om te ontvangen waarmee ze geboren zijn. Ze hebben nooit de speciale specerijen van de Thora en mitswot geproefd die in staat zijn om hun harde schil te doorbreken en het om te zetten in de wens om te geven zodat ze het goede kunnen doen voor de Schepper.

Door hun beperkte visie denken ze dat de mens waardeloos en nietig is, zoals ze zelf zijn, en ze kunnen zich niet voorstellen dat deze hele werkelijkheid alleen voor de mens geschapen is. Maar als ze met de nodige reinheid werken aan de Thora en mitswot om behagen te geven aan de Schepper, kunnen ze hun aangeboren wens om te ontvangen doorbreken en komen ze tot de wens om te geven. Vervolgens zouden onmiddellijk hun ogen geopend worden en kunnen ze zichzelf werkelijk zien en begrijpen, maar ook alle traptreden van wijsheid, kennis en begrip helder begrijpen. Dit alles is zoet en aangenaam voor de ziel. Dit alles is reeds voorbereid voor hen in de spirituele werelden.

Hierna zouden ze zelfs akkoord gaan met wat de wijzen zeiden⁶⁸: “Wat zegt een goede gast? Al de moeite dat de gastheer heeft verricht was alleen voor mij!”

⁶⁸ Berachot 58a

HOOFDSTUK 41

Uiteindelijk blijven wij nog met de vraag waarom het voor de mens nodig is dat al de hogere werelden voor hem geschapen werden. Het is nodig om te weten dat de gehele werkelijkheid in het algemeen werd opgedeeld in vijf werelden⁶⁹. Deze zijn:

1. Adam Kadmon (Primordiale mens)
2. Atsiloet (Emanantie)
3. Beriya (Schepping)
4. Yetsira (Formatie)
5. Asiya (Actie)

Echter elk van deze werelden bestaan uit eindeloze details. Deze zijn de aspecten van de vijf sefirot⁷⁰:

1. Keter (Kroon)
2. Chochma (Wijsheid)
3. Bina (Begrip)
4. Tiferet (Schoonheid)
5. Malchoet (Koninkrijk)

De wereld van Adam Kadmon is Keter.

De wereld van Atsiloet is Chochma.

De wereld van Beriya is Bina

De wereld van Yetsira is Tiferet

De wereld van Asiya is Malchoet

De lichten die ingekleed werden in deze vijf werelden betreffen⁷¹:

1. Yechida
2. Chaya
3. Neshama
4. Roeach
5. Nefesh

Het licht van Yechida schijnt in de wereld Adam Kadmon.

Het licht van Chaya schijnt in de wereld Atsiloet.

Het licht Neshama schijnt in de wereld Beriya.

Het licht Roeach schijnt in de wereld Yetsira.

Het licht Nefesh schijnt in de wereld Asiya.

Al deze werelden en alles daarin zijn inbegrepen in de Heilige Naam YHVH⁷² en in het tipje van de letter Yoed. De eerste wereld, met name Adam Kadmon, is niet bevattelijk voor ons en wordt daarom enkel gehint in de tip van de letter Yoed van de Naam. Daarom spreken wij hierover niet en vermelden wij enkel de vier werelden ABiYA. Yoed is de wereld Atsiloet. He is de wereld Beriya. Vav is de wereld Yetsira en de tweede letter He is de wereld Asiya.

⁶⁹ Afgekort: ABiYA

⁷⁰ Afgekort: KaCHaBToeM

⁷¹ Afgekort: YaCHNaRN

⁷² De Heilige Naam van God bestaande uit de vier Hebreeuwse letters Yoed, He, Vav, He. Deze Naam mag in geen geval uitgesproken worden en wordt daarom vertaald als "Heer".

HOOFDSTUK 42

Hiermee wordt duidelijk dat de vijf werelden de gehele spirituele werkelijkheid in zich hebben, die op hun beurt afkomstig zijn van Ein Sof, Gezegend is Hij en vervolgens verder doorgetrokken worden naar deze wereld. Echter de ene wereld is inbegrepen in de andere wereld. Elke wereld bevat in zich iets van alle vijf. Zo zijn in elke wereld de vijf sefirot KaCHABToeM aanwezig waarin de vijf lichten YaCHNaRN aanwezig zijn.

Behalve dat in elke wereld de vijf sefirot aanwezig zijn, bestaan in elke wereld ook de vier spirituele aspecten van het levenloze, het vegetatieve, het dierlijke en het sprekende. De ziel van de mens is het aspect van het sprekende. Het dierlijke aspect zijn de engelen, het vegetatieve is het aspect van de kleding en het aspect van het levenloze betreffen “de paleizen”.

Ze worden geacht als bekleding op bekleding (omhulsel boven omhulsel). Want het sprekende aspect betreft de ziel van de mens en de ziel van de mens bekleedt de vijf sefirot KaCHABToeM die het goddelijke van elke wereld zijn (de kwestie van de 10 sefirot die het Goddelijke zijn, zal uitgelegd worden in het *Voorwoord tot het boek van Zohar*⁷³). Het aspect van het dierlijke die verwijzen naar de engelen omhullen de zielen. Het vegetatieve die verwijzen naar de kleding omhullen de engelen en het aspect van het levenloze die verwijzen naar de paleizen omhullen alles.

De kwestie van bekleding veronderstelt dat ze elkaar omhullen en elkaar ontwikkelen. Zoals wij hebben uitgelegd met het levenloze, vegetatieve, dierlijke en sprekende aspecten in deze fysieke wereld (zie hoofdstukken 35 – 38). Wij hebben daar uitgelegd dat de drie aspecten van het dierlijke, vegetatieve en levenloze niet voor hun eigen belang zijn uitgekomen maar met als doel dat het vierde aspect zich kan ontwikkelen en verheffen.

Zo is het ook in alle spirituele werelden. De drie aspecten van het dierlijke, vegetatieve en levenloze kwamen enkel uit om het sprekende vierde aspect te dienen en van nut te zijn. Zo stellen wij vast dat alle andere aspecten de ziel van de mens bekleden. Wat betekent dat ze enkel bestaan voor de mens zijn nut en voordeel.

⁷³ Betreft een andere introductie geschreven door Ashlag, voorafgaand aan zijn commentaar op het boek van Zohar.

HOOFDSTUK 43

Wanneer een persoon geboren wordt is er bij hem meteen een aspect van de heilige ziel. Dit is niet een echte ziel maar de “achterkant” van de ziel en wordt vanwege zijn kleinheid “punt” genoemd. Dit puntje is aanwezig in het hart van de mens, meer bepaald in de wens om te ontvangen, die in essentie in het hart van de mens aanwezig is.

Er bestaat een algemene principe dat gekend moet zijn: alles wat gebeurt in de gehele werkelijkheid (in het algemene), gebeurt ook in elke wereld tot zelfs in het kleinste detail van die wereld (in het bijzondere). Meer bepaald, net zoals er in het algemeen vijf werelden bestaan die overeenkomen met de vijf sefirot KaCHABToeM (Keter, Chochma, Bina, Tiferet en Malchoet), zo ook bestaan er vijf sefirot KaCHABToeM in elke wereld apart.

Wij hebben ook gezegd dat de wereld onderverdeeld is in het levenloze, het vegetatieve, het dierlijke en het sprekende. Deze vier staan tegenover de vier sefirot CHABToeM (Chochma, Bina, Tiferet en Malchoet). Het levenloze staat tegenover Malchoet, het vegetatieve staat tegenover Tiferet, het dierlijke staat tegenover Bina, en het sprekende tegenover Chochma. De wortel van dit allemaal staat tegenover Keter.

Echter zoals gezegd, in het bijzondere heeft elke van deze vier types (het levenloze, het vegetatieve, het dierlijke en het sprekende) ook een aspect van alle vier in zich. Bijvoorbeeld, in de mens zijn deze vier ook aanwezig die de vier onderdelen van de wens om te ontvangen betreffen. Deze vier bekleden dan het punt van de heilige ziel.

HOOFDSTUK 44

Voor de leeftijd van 13 jaar is het niet mogelijk dat dit punt van de ziel zich openbaart in het hart. Het is pas na de leeftijd van 13 jaar wanneer hij start met zich te verdiepen in Thora en mitswot, zelfs zonder de juiste intentie, en met liefde en vrees voor de Koning aan wie hij dient, dat dit punt zich vergroot en openbaart in zijn daden. Want mitswot hebben geen juiste intentie nodig gezien daden in mitswot in staat zijn om de wens om te ontvangen te zuiveren. Doch dit is enkel mogelijk in aspect één dat het levenloze genoemd wordt. Hierdoor wordt het levenloze van de wens om te ontvangen gezuiverd, in de mate dat hij op deze manier de 613 organen⁷⁴ van het punt in het hart opbouwt. Dit betreft het levenloze van de heilige Nefesh⁷⁵.

Wanneer hij de 613 Mitswot van dat aspect vervolledigt, worden alle 613 organen van het punt in het hart, die toebehoren aan het levenloze van de heilige Nefesh, compleet. De 248 spirituele organen worden opgebouwd door de vervulling van de 248 positieve mitswot. De 365 spirituele pezen worden opgebouwd door de vervulling van de 365 negatieve mitswot. Tot het punt van de Nefesh in het hart een complete spirituele entiteit of Partsoef⁷⁶ wordt.

Vervolgens stijgt Nefesh op en bekleedt de sefira Malchoet van de geestelijke wereld Asiya en al de bijzondere spirituele aspecten van het levenloze, het vegetatieve en dierlijke aanwezig in die wereld, parallel aan de sefira Malchoet in Asiya, dienen en helpen de Partsoef van de Nefesh van de mens die daar opgestegen is. In de mate dat een persoon het kan bevatten. Deze bevassing wordt dan geestelijk voedsel genoemd. Dit voedsel geeft Nefesh kracht om te groeien tot het gewenste licht van de sefira Malchoet van Asiya in al zijn volledigheid kan aangetrokken worden en kan schijnen in het lichaam van de mens.

Dit volmaakte licht helpt de persoon om meer te investeren in de Thora en de mitswot zodat hij verder kan klimmen op de ladder. Dit is wat we eerder zeiden dat een persoon geboren wordt met een puntje van het licht van Nefesh dat ingekleed wordt in zijn hart. Zo ook hier, wanneer bij een persoon de heilige Nefesh geboren wordt, wordt tegelijkertijd in hem ook het laagste punt van het hogere niveau geboren (licht Roeach). Want deze connectie maakt het mogelijk om op te stijgen naar het hogere niveau. Op deze manier kan hij omhoog klimmen.

Op deze manier werkt het op alle niveaus of traptreden. Wanneer elk niveau geboren wordt, zo ook wordt meteen het laagste punt van het hogere niveau in hem geboren. Dit is de link die het lagere met het hogere niveau verbindt en kan zo tot het hoogste niveau geklommen worden. Het is dankzij het laagste punt van een hoger niveau (dat ingekleed wordt in het huidig niveau waarin een persoon zich bevindt) dat het mogelijk wordt om omhoog te klimmen.

⁷⁴ Hier worden de 613 mitswot vergeleken met de 613 organen in de mens. De 613 mitswot is een lijst met geboden en verboden die God via de Thora aan de Joden heeft gegeven. Deze voorschriften vormen de kern van de halacha of de religieus-joodse regelgeving. Er zijn 248 geboden en 365 verboden.

⁷⁵ Zie hoofdstukken 27 en 41. Het eerste niveau van de ziel betreft Nefesh. Daarna komen de niveaus Roeach, Neshama, Chaya en Yechida.

⁷⁶ Een Partsoef is een entiteit die uit tien sefirot bestaat. Het woord Partsoef betekent letterlijk “gezicht” in het Hebreeuws.

HOOFDSTUK 45

Dit licht van Nefesh betreft “het licht van het levenloze” van de wereld Asiya. Zijn doel is om het levenloze deel van de wens om te ontvangen te zuiveren, zoals aanwezig in het lichaam van de mens. Dit werd boven reeds toegelicht. Het schijnen van het licht van Nefesh in het geestelijke is vergelijkbaar met het levenloze aspect in de fysieke wereld. Zoals uitgelegd in hoofdstuk 35 dat er bij het levenloze geen individuele beweging mogelijk is maar eerder een algemene gelijke beweging van alle delen samen.

Zo werkt ook het licht van de Partsoef van Nefesh van Asiya. Ook al zijn er daarin 613 organen aanwezig die van elkaar verschillen, toch kan er op dit niveau tussen hen geen onderscheid gemaakt worden en worden ze allemaal gelijktijdig belicht zonder dat hun individuele verschillen merkbaar zijn.

HOOFDSTUK 46

Weet, ook al zijn de sefirot goddelijk, er bestaat bij hen geen verschil tussen het hoogste punt (Keter in de wereld Adam Kadmon) en het laagste punt (Malchoet in de wereld Asiya). Maar er bestaat wel een groot verschil vanuit het perspectief van de ontvanger, want de sefirot worden geacht zowel lichten als vaten te zijn.

De lichten in de sefirot zijn helemaal goddelijk, zoals reeds besproken, maar de vaten KaCHABToeM (Keter, Chochma, Bina, Tiferet en Malchoet) die in de lagere drie werelden aanwezig zijn (Beriya, Yetsira en Asiya) zijn niet goddelijk maar zijn eerder bedekkingen die het licht van Ein Sof, Geprezen is Hij, in hen verbergen. Ze beperken en geven het geschikte deel aan de ontvangers. Elke ontvanger krijgt enkel het geschikte deel dat aan hem toebehoort, afhankelijk van zijn zuiverheid.

Op die manier, ook al is er maar één licht, benoemen wij het toch als sefirot (in het meervoud) met de naam NaRaNCHaY (Nefesh, Roeach, Neshama, Chaya en Yechida). Want het licht wordt opgedeeld naargelang de kwaliteiten van de kelim (vaten).

Malchoet is de ruwste en dikste bedekking die het licht van Ein Sof, Geprezen is Hij, bedekt. Hierdoor kan slechts een klein deel naar de ontvangers passeren. Het deel dat toch passeert is geschikt voor het levenloze aspect van het menselijk lichaam en wordt daarom Nefesh genoemd.

De kli (vat) van Tiferet is zuiverder dan de kli van Malchoet en het licht dat afkomstig is van Ein Sof, Geprezen is Hij, en langs daar passeert wordt toegeschreven aan het vegetatieve deel van het lichaam van de mens. Het is actiever dan het licht van Nefesh en wordt daarom het licht Roeach genoemd.

De kli van Bina is zuiverder dan die van Tiferet en het licht dat afkomstig is van Ein Sof, Geprezen is Hij, en langs daar passeert wordt toegeschreven aan het dierlijke deel van het lichaam van de mens. Zijn acties zijn veel groter en dit licht wordt daarom het licht van Neshama genoemd.

De kli van Chochama is het zuiverste van allemaal en het licht dat afkomstig is van Ein Sof, Geprezen is Hij, en langs daar passeert wordt toegeschreven aan het sprekende deel van het lichaam van de mens en wordt het licht Chaya genoemd. Zijn acties zijn oneindig, zoals ons zal uitgelegd worden.

HOOFDSTUK 47

Zoals gezegd verkrijgt een persoon een “Partsoef van Nefesh” omwille van zijn werk in de Thora en mitswot zonder dat hij daarvoor de juiste intentie nodig heeft. Daarin is reeds een punt van het licht van Roeach aanwezig. Als een persoon sterker wordt in zijn werk in de Thora en mitswot met de juiste intentie, wordt het vegetatieve deel van de wens om te ontvangen in hem gezuiverd. Op deze manier bouwt hij dit punt van de Roeach op tot een Partsoef.

Deze uitbouw naar een Partsoef kan verricht worden door met de juiste intentie aan de 248 positieve mitswot te werken. Zo bereidt dit punt van de Roeach zich verder uit naar zijn 248 spirituele organen. Hiernaast door het naleven van de 365 negatieve mitswot spreidt dit punt zich verder uit naar zijn 365 spirituele organen.

Wanneer hij al zijn 613 organen compleet heeft gemaakt, stijgt hij op en bekleedt hij de sefira Tiferet in de spirituele wereld van Asiya en verkrijgt hij van Ein Sof, Geprezen is Hij, een veel belangrijker licht dat het licht Roeach heet en als doel heeft om het vegetatieve deel in het lichaam van de mens te zuiveren.

Elk detail van het levenloze, het vegetatieve en het dierlijke in de wereld van Asiya ah die betrekking hebben op het niveau van Tiferet helpen de Partsoef van de Roeach van de mens om alle lichten van de sefirot van Tiferet te ontvangen. Zoals uitgelegd in hoofdstukken 41 en 42 over de lichten van de ziel.

Dit licht van Roeach wordt “het licht van het vegetatieve” genoemd. De natuur (oorsprong) van zijn belichting is gelijkend met een fysieke plant in deze wereld, zoals uitgelegd in hoofdstuk 36. In de zin dat elk soort verschilt in zijn manier van groeien en bewegen.

Ook het spirituele licht van het vegetatieve heeft een grote kracht om de unieke wegen van elk van de 613 organen in de Partsoef van Roeach te belichten. Zo kan elk orgaan tot zijn recht komen en schijnen in overeenstemming met zijn kracht.

Met het uitkomen van de Partsoef Roeach, wordt er ook een punt geboren van het hogere niveau, meer bepaald het punt van het licht van Neshama dat daarbinnen is ingekleed.

HOOFDSTUK 48

Vervolgens door te werken aan de diepere betekenis van de Thora en de redenen van de mitswot, zuivert hij het dierlijke deel van de wens om te ontvangen voor zichzelf. Op deze manier bouwt hij het punt van Neshama op en worden in hem 248 organen en 365 pezen ingekleed. Wanneer hij deze allemaal compleet maakt wordt het een volledig Partsoef en kan hij opstijgen en de sefira Bina bekleden in de goddelijke wereld van Asiya. Deze kli is onmetelijke keren zuiverder dan de eerste twee, met name Tiferet en Malchoet, en hij ontvangt hierdoor van Ein Sof, Gezegend is Hij, een veel groter licht dat het licht Neshama wordt genoemd.

Al de bijzonderheden van het levenloze, het vegetatieve en het dierlijke in de wereld van Asiya worden toegeschreven aan het niveau van Bina. Deze aspecten helpen en dienen de Partsoef van de Neshama van de mens om zijn volledig licht van de sefira Bina te ontvangen. Zoals uitgelegd hiervoor inzake de lichten van de ziel, zie daar.

Dit licht van Neshama wordt “het licht van het dierlijke” genoemd welk als doel heeft het dierlijke aspect in het lichaam van de mens te zuiveren. De natuur (oorsprong) van zijn licht is gelijkend met wat wij uitgelegd hebben over het dierlijke aspect in de fysieke wereld, zie hoofdstuk 37. Het geeft individuele gevoelens aan elk van de 613 organen die afhankelijk van elkaar bestaan en zo 613 unieke Partsoefim vormen.

Dit licht stijgt op boven het spirituele licht van Roeach. Het licht van Neshama verschilt van het licht van Roeach en Nefesh zoals het dierlijke, het vegetatieve en het levenloze van elkaar verschillen.

Hierdoor verschijnt een punt uit van het licht van het heilige Chaya (welk het licht is van de sefira van Chochma) samen met de vervollediging van de Partsoef van de Neshama en wordt daarin bekleed.

HOOFDSTUK 49

Wanneer een persoon het grote licht van Neshama waardig is waarbij al zijn 613 organen schijnen met een perfect, helder licht dat uniek is aan elk orgaan zoals een onafhankelijke Partsoef, wordt het voor hem mogelijk om met de juiste intentie te werken aan elke mitswa apart. Want elk orgaan van de Partsoef van Neshama verlicht de weg van die specifieke mitswa waaraan dat orgaan verbonden is. Met de kracht van die lichten kan hij het deel van het sprekende van de wens om te ontvangen zuiveren naar de wens om te geven. Op deze manier wordt het punt van het licht van Chaya dat ingekleed is in hem opgebouwd tot 248 spirituele organen en 365 spirituele pezen.

Wanneer het een complete Partsoef wordt stijgt het vervolgens op en bekleed het de sefira Chochma in de geestelijke wereld van Asiya. Deze kli is oneindig puur. Daarom kan het een groot en machtig licht doorgeven van Ein Sof, Geprezen is Hij, dat het licht Chaya genoemd wordt.

Al de bijzonderheden van het levenloze, het vegetatieve en het dierlijke die betrekking hebben op de sefira van Chochma helpen hem om het licht van de sefira Chochma in al zijn volledigheid te ontvangen. Op een manier zoals het uitgelegd werd hierboven inzake de lichten van de ziel, zie daar.

Dit licht van de Chaya wordt “het licht van het sprekende” genoemd, welk als doel heeft om het sprekende aspect dat aanwezig is in het lichaam van de mens te zuiveren. De kwaliteit van dit licht ten aanzien van het goddelijke is vergelijkbaar met een persoon inzake zijn sprekende aspect van de wens om te ontvangen voor zichzelf in de fysieke wereld. Met andere woorden, dat hij gevoelens heeft voor anderen. Op een manier dat de kracht van dit licht groter is dan de lichten van het spirituele inzake het levenloze, het vegetatieve en het dierlijke. Op dezelfde manier dat de mens hoger staat dan het levenloze, het vegetatieve en het dierlijke in deze wereld.

Het aspect van het licht van Ein Sof, Geprezen is Hij, dat inkleed wordt in deze Partsoef, is het punt van het licht van Yechida.

HOOFDSTUK 50

Echter je moet weten dat elk van de vijf aspecten van de lichten van NaRaNCHaY die in de wereld van Asiya ontvangen worden, enkel maar van het aspect NaRaNCHaY van het licht van Nefesh zijn⁷⁷. Ze bevatten niets van het licht van Roeach. Want het licht van Roeach is enkel aanwezig in de wereld Yetsira, het licht van Neshama in de wereld Beriya, het licht Chaya in de wereld Atsiloet en het licht Yechida in de wereld Adam Kadmon.

Echter, zoals hierboven uitgelegd, alles dat bestaat in het algemene onthult zich ook in het bijzondere, tot in het kleinste detail denkbaar. Daarom bestaan al deze vijf aspecten van NaRaNCHaY ook in de wereld van Asiya zoals uitgelegd hiervoor maar ze zijn enkel NaRaNCHaY van Nefesh.

Op dezelfde manier bestaan al deze vijf aspecten van NaRaNCHaY in de wereld van Yetsira maar ze zijn enkel van het deel van Roeach. Hetzelfde voor alle vijf aspecten NaRaNCHaY in de wereld van Beriya die de vijf delen zijn van de Neshama en ook in de wereld Atsiloet die de vijf aspecten van het licht van NaRaNCHaY van Chaya bevatten. Hetzelfde ook in de wereld Adam Kadmon die de vijf aspecten van het licht van Yechida bevatten.

Het verschil tussen al deze werelden is gelijklopend met hetgeen wij uitgelegd hebben wanneer wij een onderverdeling maakten tussen de verschillende aspecten van de NaRaNCHaY van Asiya.

⁷⁷ De lichten die ontvangen worden in de wereld Asiya betreffen dus: Nefesh van Nefesh, Roeach van Nefesh, Neshama van Nefesh, Chaya van Nefesh en Yechida van Nefesh.

HOOFDSTUK 51

Weet dat een persoon zijn inkeer en zuiverheid niet aanvaard worden tot het helemaal zeker is dat die persoon in de toekomst niet zal terugkeren naar zijn dwaasheid (zonden). Hierover wordt gezegd⁷⁸: “Wat is inkeer? Wanneer Hij zal getuigen over hem dat hij niet meer zal terugkeren naar zijn dwaasheid.”

Hieruit volgt dat een persoon die zijn levenloze aspect reinigt van de wens om te ontvangen, hij de Partsoef van de Nefesh van Asiya waardig wordt. Hierdoor stijgt hij op naar de sefira Malchoet van Asiya om deze te bekleden. Dit betekent dat de reiniging van het levenloze aspect permanent is en hij nooit meer zal terugkeren naar zijn dwaasheid.

Nu kan hij opstijgen naar de spirituele wereld van Asiya gezien hij zichzelf in eenheid heeft gebracht en in overeenstemming is met de vorm van die wereld. Echter wat betreft de andere niveaus waarover we gesproken hebben, namelijk Roeach, Neshama, Chaya en Yechida van de wereld Asiya die tegenover het plantaardige, het dierlijke en het sprekende van de wens om te ontvangen staan. Hij dient deze nog te reinigen zodat hij hun lichten kan ontvangen.

Deze reiniging dient niet permanent te zijn, opdat Hij die het verborgene weet kan getuigen dat hij niet meer zal terugkeren naar zijn dwaasheid. De reden is dat de wereld Asiya met zijn vijf sefirot KaCHABToeM enkel de aspecten van Malchoet bevat en die parallel staan met de reiniging van het levenloze. Sinds hij reeds het levenloze aspect van de wens om te ontvangen heeft gereinigd, heeft hij gelijkheid van vorm gekregen met de hele wereld Asiya.

Echter, elke sefira van de wereld Asiya ontvangt zijn licht van het parallelle aspect van de hogere wereld waarmee het overeenstemming staat. Bijvoorbeeld: de sefira van Tiferet van Asiya ontvangt van de wereld Yetsira die in essentie Tiferet is en het licht van Roeach bevat. De sefira Bina van de wereld Asiya ontvangt van de wereld van Beriya, die in essentie Bina is en het licht van Neshama bevat. De sefira Chochma van de wereld Asiya ontvangt van de wereld van Atsiloet, die in essentie Chochma is en het licht van Chaya bevat.

Daarom, ook al heeft een persoon permanent het levenloze deel gereinigd, indien hij de andere drie delen van de wens om te ontvangen reinigt, zelfs tijdelijk, is hij in staat om te ontvangen Roeach, Neshama en Chaya van Tiferet, Bina en Chochma van Asiya. Doch deze ontvangst zal tijdelijk zijn want het moment dat zijn wens om te ontvangen in één van die drie delen aangewakkerd wordt, verliest hij meteen deze lichten.

⁷⁸ Rambam: Hilchot Teshuva 2:2

HOOFDSTUK 52

Nadat een persoon permanent zijn vegetatieve deel van de wens om te ontvangen heeft gecorrigeerd, stijgt hij op naar de wereld Yetsira waar hij permanent het volledige niveau van Roeach verkrijgt. Hierdoor is hij in staat om ook de lichten van Neshama en Chaya van de sefirot van Bina en Chochma te ontvangen. Deze lichten worden gedefinieerd als Neshama van Roeach en Chaya van Roeach. Deze kunnen reeds ontvangen worden ook al heeft hij het dierlijke en sprekende aspecten ervan niet permanent gereinigd. Net op dezelfde manier zoals besproken met de wereld van Asiya. De bevatting hiervan is dus tijdelijk⁷⁹.

Eens hij permanent het vegetatieve deel van de wens om te ontvangen heeft gezuiverd, is hij in staat om gelijkheid van vorm te verkrijgen met de volledige wereld van Yetsira tot zijn hoogste niveau, zoals uitgelegd met de wereld van Asiya.

⁷⁹ Van Neshama van Roeach en Chaya van Roeach.

HOOFDSTUK 53

Eens hij het dierlijke deel van de wens om te ontvangen heeft gezuiverd en heeft omgezet in de wens om te geven, tot het punt dat Hij die het verborgene weet getuigt dat hij niet meer zal terugkeren naar zijn dwaasheid, verkrijgt hij gelijkheid van vorm met de wereld van Beriya en stijgt hij op om permanent het licht van Neshama te ontvangen.

Bijkomend door het sprekende deel van zijn lichaam te zuiveren, kan hij opstijgen naar de sefira van Chochma en daar het licht van Chaya ontvangen. Ook al heeft hij het sprekende aspect ervan niet permanent gezuiverd, kan hij deze reeds tijdelijk ontvangen. Maar het licht van Neshama ontvangt hij wel voor altijd.

HOOFDSTUK 54

Wanneer hij waardig bevonden wordt om het sprekende deel van de wens om te ontvangen te zuiveren, dan verkrijgt hij gelijkheid van vorm met de wereld van Atsiloet. Vervolgens stijgt hij op en ontvangt daar het licht van Chaya op permanente basis.

Wanneer hij nog meer waardig is, kan hij reiken tot de lichten van Ein Sof en Yechida die ingekleed zijn in het licht van Chaya. Er blijft hier niets meer over om toe te voegen.

HOOFDSTUK 55

Dit verklaart hetgeen dat in hoofdstuk 41 werd uitgelegd. Wij vroegen ons af waarom Hij, Gezegend is Hij, voor de mens al de hogere werelden heeft geschapen en waarom de mens deze werelden nodig heeft. Zo kan je begrijpen dat het voor de mens onmogelijk is om behagen aan zijn Schepper te geven, zonder de hulp van al deze werelden. Naargelang de zuiverheid van zijn wens om te ontvangen, verkrijgt het in overeenstemming daarmee de lichten en niveaus van de ziel, die genoemd worden als NaRaNCHaY.

Overeenkomstig het niveau dat hij behaalt, verkrijgt hij de lichten van dat niveau die hem helpen om zich te zuiveren. Op deze manier stijgt hij per traprede omhoog tot hij het aangename waardig wordt dat deel uitmaakt van het geplande doel van creatie, zoals uitgelegd in hoofdstuk 33.

Hierover wordt gezegd in het boek Zohar⁸⁰: “Diegene die komt om zich te zuiveren wordt geholpen.” Vervolgens wordt in Zohar gevraagd: “Wie helpt hem?” Waarbij geantwoord wordt: “De heilige Neshama.”

Want het is onmogelijk om tot de gewenste zuiverheid te komen zoals voorzien in het scheppingsplan zonder de hulp van alle niveaus van NaRaNCHaY, zoals uitgelegd.

⁸⁰ Yoma 38b

HOOFDSTUK 56

Je moet begrijpen dat alles van NaRaNCHaY, waarover wij tot nu toe gesproken hebben, de vijf delen betreffen die samen de hele werkelijkheid omvatten en vorm geven. Want alles dat bestaat in het algemene bestaat ook in het kleinste deel van de werkelijkheid. Bijvoorbeeld: zelfs in het aspect van het levenloze van de spirituele wereld Asiya dient men alle aspecten van NaRaNCHaY te verkrijgen. Dit houdt in dat het onmogelijk is om de Nefesh van Asiya te ontvangen zonder ook de vier andere aspecten te ontvangen, zoals hierboven uitgelegd.

Hierop volgt dat niemand zich kan vrijstellen van het werk aan al deze delen. Het is nodig voor hem om ook te werken aan de Thora en mitswot met de juiste intentie (om te geven), opdat hij het niveau van Roeach kan ontvangen. Vervolgens dient hij te werken aan de geheimen van de Thora zodat hij het niveau van Neshama kan ontvangen.

Hetzelfde geldt voor het werk van de mitswot⁸¹. Want zelfs het kleinste licht in de heilige realiteit kan niet volmaakt worden zonder de invloed van al deze delen.

⁸¹ De studie van de reden van een mitswot.

HOOFDSTUK 57

Hieruit kan je de droogte en duisternis van onze generatie begrijpen, die niet te vergelijken zijn met de vorige generaties. De reden is dat de dienaars van de Schepper zich niet meer bezig houden met de geheimen van de Thora. De Rambam heeft hierover een juiste allegorie gebruikt en gezegd: “Als er een duizend blinde mensen in een rij lopen en er is aan hun hoofd (van voor) een heldere persoon, zullen ze zeker het rechte pad volgen en niet in de val trappen gezien ze geleid worden door een heldere persoon. Maar als er bij hen geen heldere persoon aanwezig is, zullen ze zeker over alles dat op hun weg ligt struikelen en vallen in een gevaarlijke put.” Dit is ook het geval inzake onze kwestie hier.

Als de dienaars van de Schepper werken aan de innerlijke Thora en het pure licht aantrekken van Ein Sof, Gezegend is Hij, zouden de personen van deze generatie hen volgen, op het rechte pad blijven en niet struikelen. Maar als de dienaars van de Schepper, Gezegend is Hij, zich verwijderen van Zijn wijsheid, is het geen wonder dat de generatie struikelt omwille van hen. Vanwege de grootheid van mijn verdriet ben ik niet in staat om hierover verder uit te weiden.

HOOFDSTUK 58

Ik weet de ware reden hiervan. In essentie gaat dit over de vermindering van geloof in het algemeen en de verzwakking van geloof in de grote wijzen van de vorige generaties in het bijzonder. De Kabbalistische boeken en het boek Zohar zijn gevuld met analogieën naar het materiële waardoor mensen bang werden om deze correct te begrijpen. Met als gevolg dat ze deze boeken niet bestudeerden om geen fouten te maken, zoals God fysieke eigenschappen te geven, God verhoede. Maar door het niet te bestuderen, is het verlies nog groter.

Dit alles wakkerde mij aan een uitleg te schrijven over de boeken van rabbijn Ari (Isaak Luria) en nu over de heilige Zohar. Ik was in staat om deze vrees helemaal van mij af te zetten door duidelijk uit te leggen en te demonstreren dat deze parabels niet verwijzen naar het fysieke maar naar het spirituele dat boven tijd en ruimte staat. Door mijn uitleg wordt het voor iedereen mogelijk om Zohar te bestuderen en zichzelf op te warmen met het heilige licht.

Ik heb mijn uitleg 'De Ladder' genoemd omdat mijn uitleg als een ladder werkt. Als je een zolder hebt die met goede dingen is gevuld, heb je enkel een ladder nodig om het te bereiken. Dan zijn al die goede dingen binnen jouw handbereik.

Echter de ladder is niet het doel op zich, want als je zou rusten op de treden van de ladder, zal je de zolder niet bereiken. Hetzelfde geldt voor mijn uitleg van Zohar. Woorden kunnen de diepe kwesties van Zohar niet uitleggen. Desalniettemin heb ik in mijn uitleg een weg aangeboden zodat kan opgeklommen worden en de diepere betekenissen van Zohar kunnen begrepen worden. Dit is het ware doel van mijn uitleg over het boek van Zohar.

HOOFDSTUK 59

Iedereen die het boek Zohar begrijpt zal akkoord gaan dat de auteur van de heilige Zohar de goddelijke tannaïet rabbijn Shimon bar Yochai⁸² betreft. Behalve diegene die ver staan van deze wijsheid trekken zijn auteurschap in twijfel en zijn geneigd om op basis van niet gegronde theorieën te beweren dat rabbijn Moshe de Leon of zijn gelijkgezinden de auteurs van Zohar zijn.

⁸² Shimon bar Yochai of Shimon ben Yochai, ook bekend onder het acroniem Rashbi, was een tanna of wijze uit de 2de eeuw uit de periode van het Romeinse Judea en het vroege Syrische Palestina. Hij was een van de meest vooraanstaande discipelen van rabbijn Akiva. Een tanna is een rabbijn uit de tijd van de Misjna.

HOOFDSTUK 6o

Wat mezelf betreft, vanaf de dag dat ik waardig bevonden werd om via het licht van de Heilige Gezegend is Hij een beetje van dit heilige boek te begrijpen, is het in mij nooit opgekomen om zijn auteurschap in twijfel te trekken. Dit omwille van de simpele reden dat door de inhoud van het boek, ik in mijn hart de geweldige heiligheid van de tanna Shimon bar Yochai heb ervaren, die groter is dan alle andere heilige tannaïeten.

Indien het voor mij duidelijk zou zijn dat de auteur iemand anders was zoals rabbijn Moshe de Leon of zijn gelijkgezinden, dan zou Moshe de Leon voor mij groter zijn dan alle heilige tannaïeten, alsook Shimon bar Yochai.

Echter, de wijsheid van dit boek is zo diep dat als het zou uitkomen dat zijn auteur één van de 48 profeten was, zou het voor mij acceptabeler zijn dan het toeschrijven aan één van de tannaïeten. Bovendien, als het zou uitkomen dat Moshe onze leraar zelf het ontvangen heeft op de Sinaïberg door God zelf, zou mijn geweten helemaal tot rust komen. Want zo diep is de wijsheid van het boek Zohar.

Eens ik in staat was om een uitleg te schrijven over dit boek zodat iedereen een beetje ervan zou kunnen begrijpen, voelde ik niet meer de noodzaak om op onderzoek te gaan over de auteurschap van dit boek. Want geen enkele geleerde van dit boek zal genoeg nemen met een auteurschap die een lager spiritueel niveau heeft dan die van Shimon bar Yochai.

HOOFDSTUK 61

Hierop stelt zich de vraag: waarom werd het boek van Zohar niet aan eerdere generaties geopenbaard gezien hun zielen hoger en meer geschikt waren?

Bijkomend dringen de vragen op:

- Waarom werd de interpretatie van het boek van Zohar pas geopenbaard met de komst van Ari en niet door eerdere Kabbalisten?
- Waarom werden de woorden van Ari en Zohar pas nu geopenbaard en niet vroeger? (Zie mijn uitleg hierover in Panim Masbirot over rabbijn Chaim Vital van het boek Ets Chaim nummer 8.)
- Kan het zijn dat de latere generaties beter zijn dan de vorige?

Het antwoord hierop kan als volgt geformuleerd worden. De wereld is tijdens de duur van zijn 6000 jaar bestaan gelijkend op een Partsoef die uit drie delen bestaat:

- Een hoofd
- Een midden
- Een einde

Meer bepaald:

- ChaBaD -> Chochma, Bina, Da'at⁸³
- ChaGaT -> Chesed, Gevoera, Tiferet
- NeHiY -> Netsach, Hod, Yesod

De wijzen zeiden hierover⁸⁴: "Tweeduizend jaar van chaos, tweeduizend jaar van Thora en tweeduizend dagen van de Messias." Tijdens de eerste tweeduizend jaar zijn ze van het aspect van het hoofd, met name ChaBaD en zijn er weinig lichten en worden ze geacht als hoofd zonder lichaam. Want in het hoofd is enkel het licht Nefesh aanwezig⁸⁵. Want er bestaat een omgekeerde principe tussen kelim (vaten) en lichten. Het zijn de eerste en hoogste kelim die eerst groeien, maar met de lichten is het omgekeerd. Het zijn de laagste lichten die de eerste en hoogste kelim binnengaan en bekleden.

Op deze manier stellen wij vast dat indien enkel de hoogste kelim bestaan, met name kelim van ChaBaD, dalen enkel de laagste lichten van Nefesh naar beneden om bekleed te worden. Daarom wordt er over de eerste tweeduizend jaar gezegd dat ze het aspect van chaos betreffen.

De volgende tweeduizend jaar zijn het aspect van ChaGaT van de kelim. Deze lichten van Roeach dalen naar beneden en worden bekleed in de wereld. Dit aspect is het geheim van de Thora. Daarom worden de middelste tweeduizend jaar Thora genoemd.

De laatste tweeduizend jaar zijn de kelim van NeHiY wanneer het licht van Neshama bekleed wordt in de wereld. Dit is het grootste licht en de reden waarom het de dagen van de Messias zijn.

⁸³ Tussen Chochma en Bina is er een onzichtbare sefira die Da'at of kennis genoemd wordt.

⁸⁴ Sanhedrin 97a

⁸⁵ De lichten gaan in de omgekeerde manier omlaag.

HOOFDSTUK 62

Op dezelfde manier werkt elke individuele Partsoef. In de vaten (kelim) van ChaBaD en ChaGaT zijn de lichten tot de borst⁸⁶ bedekt. Het hogere licht van de Chochma openbaart zich enkel vanaf de borst naar beneden. Dat wil zeggen in zijn NeHiY⁸⁷. Omwille hiervan, voordat de kelim NeHiY in de Partsoef van deze wereld werden geopenbaard, namelijk in de laatste 2000 jaar, was de wijsheid van Zohar en Kabbala verborgen van deze wereld. Maar in de tijd van Ari, wanneer de tijd rijp was voor de vervollediging van de kelim, met name van de borst en naar beneden, werd het hogere licht van Chochma geopenbaard in deze wereld door de ziel van de goddelijke rabbijn Ari, die klaar was om dit grotere licht te ontvangen. Hij openbaarde de principes van het boek Zohar en ook de wijsheid van de Kabbala. Hij plaatste zo de wijzen die voor hem kwamen aan de kant.

Ondanks dit alles, waren deze kelim nog steeds niet helemaal volmaakt (zoals geweten overleed Ari in het jaar 1572). De wereld was daarom nog niet klaar voor de openbaring van zijn woorden en zijn heilige woorden waren enkel geschikt voor slechts enkelingen. Het was daarom ook niet toegelaten voor hen om zijn werken te openbaren in deze wereld. Maar nu in onze generatie, wanneer wij de vervollediging van de tweeduizend jaar aan het naderen zijn, is het toegelaten om zijn woorden en de woorden van Zohar aan de wereld bekend te maken. Dit is heel belangrijk om te begrijpen.

Vanaf onze generatie en verder zullen de woorden van Zohar steeds meer geopenbaard worden, totdat alles wat God voor ons gepland heeft, tot uitvoering komt, Gezegend is Hij.

⁸⁶ חזן: Het woord “chaze” betekent letterlijk borst in het Hebreeuws.

⁸⁷ Zoals hierboven uitgelegd werkt het mechanisme van ontvangst van lichten in de omgekeerde richting waarbij het laagste licht eerst binnen komt in het hoogste vat (kli). Gezien niet alle lichten ontvangen kunnen worden, maar enkel tot de borst, heb je enkel de lichten Nefesh en Roeach die eerst binnenkomen. Als Neshama ook ontvangen kan worden dalen de lichten Nefesh en Roeach verder naar beneden en kunnen de kelim NeHiY ook het licht ontvangen.

HOOFDSTUK 63

Hieruit zal je begrijpen dat de vorige generaties onmetelijk hoger waren dan de latere generaties. Dit is de regel voor alle Partsoefim⁸⁸ en zielen, want al het pure wordt eerder gekozen door de Partsoef. Daarom worden de kelim van ChaBaD, zowel van de wereld als van de zielen, eerst gekozen. Hierdoor waren de zielen van de eerste 2000 jaar onmetelijk hoger. Desalniettemin konden ze het niveau van het volmaakte niet ontvangen vanwege het gebrek van hun lagere delen in de wereld en in zichzelf, met name ChaGaT en NeHiY.

Later tijdens de volgende 2000 jaar van de werkelijkheid, wanneer de kelim van ChaGaT en hun zielen voor de wereld geboren werden, waren ze nog steeds te puur. De kelim van ChaGaT zijn nog steeds te hoog en te dicht bij de ChaBaD. De lichten waren nog steeds bedekt in deze wereld wegens het gebrek aan kelim van de borst en naar beneden, zowel wat betreft de wereld als de zielen.

Daarom zijn in onze generatie de zielen in essentie van het laagste niveau. Ze konden zich daarom niet heilig maken tot vandaag. Maar dankzij hen, kan de Partsoef van de wereld en de Partsoef van de zielen van het aspect van de kelim compleet gemaakt worden. Nadat de kelim van NeHiY volmaakt zijn, hebben alle kelim in de Partsoef een hoofd, midden en einde. Op deze manier kunnen de lichten in de Partsoef van het hoofd naar het midden en naar het einde getrokken worden, in de mate dat ze het waardig zijn. Zo ontstaat het volledige gamma van NaRaN (Nefesh, Roeach, Neshama), zoals hierboven uitgelegd.

Enkel door de perfectie van de lagere zielen kunnen de hogere lichten zich openbaren en niet ervoor.

⁸⁸ Meervoud van Partsoef.

HOOFDSTUK 64

De wijzen vroegen zich dit ook af⁸⁹: Rabbijn Papa zei tegen Abaye: wat is het verschil tussen de vorige generaties voor wie wonderen werden verricht en onze generatie voor wie geen wonderen worden verricht. Is dit vanwege Thora studie?" In de jaren van rabbijn Yehoeda leerden ze enkel de Neziekien⁹⁰ terwijl wij alle zes ordes leren⁹¹. Meer nog, wanneer rabbijn Yehoeda de traktaat Oektsien⁹² bereikte stelde hij begrip te hebben voor de moeilijkheden waarmee de rabbijn en Shmoe'el geconfronteerd werden. Terwijl wij⁹³ 13 verschillende versies van de sectie Oektsien hebben om te studeren!⁹⁴

Maar, wat betreft mirakels, wanneer rabbijn Yehoeda nog maar een schoen had uitgedaan⁹⁵ werd hij onmiddellijk gehoord en kwam de regen. Terwijl wij onszelf moeten inspannen en het uitroepen, maar worden niet gehoord⁹⁶. Abaye antwoordde rabbijn Papa: de eersten waren bereid hun leven op te geven voor de heiligmaking van Gods Naam, Gezegend is Hij, terwijl wij hiervoor niet bereid zijn.

Volgens beiden hun vraag en antwoord, waren de eerste wijzen groter dan de latere wijzen. Toch wat betreft de Thora en zijn wijsheid worden rabbijn Papa en Abaye belangrijker geacht dan de eerdere wijzen. De uitleg hiervoor is dat eerste generaties belangrijker waren wat betreft de essentie van hun zielen omdat het meer puur was gezien eerst het pure naar de wereld komt, maar wat betreft het aspect van de Thora en zijn wijsheid wordt dit later onthuld in de wereld door latere generaties. Dit is wat eerder besproken werd.

De reden hiervoor is dat het algemene niveau langzaam en mettertijd in perfectie groeit. Hierdoor kunnen meer volmaakte lichten door hen passeren, ook al zijn ze verder verwijderd van Ein Sof, Gezegend is Hij.

⁸⁹ Berachot 20a

⁹⁰ De vierde orde

⁹¹ De seder Neziekien is de vierde van de zes ordes van de Misjna. De Misjna is verdeeld in zes sedariem (hoofdafdelingen). Deze zes hoofdafdelingen zijn onderverdeeld in masechtot (traktaten) die op hun beurt onderverdeeld zijn in perakiem (hoofdstukken). Deze perakiem zijn eveneens verder verdeeld in Misnajot of Halachot.

⁹² Over het stelen van vruchten, bijzonderheden over het geheel of gedeeltelijk onrein worden van spijzen en vruchten, maar ook de onreinheid van vruchten stelen.

⁹³ Papa en Abaye

⁹⁴ M.a.w. wordt het met latere generaties steeds moeilijker en ingewikkelder terwijl het vroeger eenvoudiger was en er minder tegenstrijdigheden waren.

⁹⁵ Om te vasten en te bidden zodat de droogte zou stoppen.

⁹⁶ Waarom waren de eerste generaties dit waardig en wij niet?

HOOFDSTUK 65

Hierdoor begrijpen wij waarom het niet nodig is om oneens te zijn met de eerste wijzen als het gaat over de onthulde Thora. Het zit namelijk zo, dat wanneer het gaat over het praktische deel van de mitswot, het omgekeerde geldt en de eerste wijzen hier beter in waren dan de latere wijzen. De reden is dat de praktische aspecten van de heilige kelim van de sefirot komen, terwijl de geheimen van de Thora en de redenen van de mitswot van de lichten van de sefirot komen.

Zoals je weet bestaat er een omgekeerde relatie tussen de kelim en de lichten. Wat betreft de kelim worden de hoogste eerst ontwikkeld (zie hoofdstuk 62). Daarom waren de eersten meer volmaakt in het praktische deel. Maar het omgekeerde is van toepassing voor de lichten omdat de lageren eerst binnen komen. Daarom zijn de lageren meer perfect dan de eersten. Begrijp dit goed.

HOOFDSTUK 66

Weet dat alles een innerlijk en een uiterlijk aspect heeft. Globaal gezien worden Israël, het zaad van Abraham, Isaak en Jakob gezien als het innerlijke van de wereld. De 70 naties worden geacht als het uiterlijke van de wereld. Zelfs binnen Israël bestaat er een innerlijk aspect, die de dienaren van God betreffen, Gezegend is Hij, en een uiterlijk aspect welke de personen zijn die zich niet toewijden aan God.

Ook bij de naties van de wereld bestaat een innerlijk aspect, met name de rechtvaardige personen en de uiterlijke aspecten, met name de brutale, onfatsoenlijke en schadelijke personen. Zelfs bij de Israëlieten die God dienen bestaat een innerlijk aspect, met name de personen die waardig zijn om de innerlijke Thora en zijn geheimen te begrijpen en een uiterlijk aspect, met name de personen die zich bezig houden met praktische aspecten van de Thora. Zelfs bij elke persoon individueel bestaan deze twee aspecten. Een persoon heeft in zich een innerlijk aspect, het aspect van Israël, welk het geheim is van het punt van het hart en het uiterlijk aspect van de 70 naties van de wereld, welk het geheim is van het lichaam. Deze 70 naties van de wereld die bestaan binnen de mens worden geacht als bekeerlingen omdat ze verbonden zijn met het innerlijke en zich kunnen bekeren en hechten aan Israël.

HOOFDSTUK 67

In de mate dat een persoon zijn innerlijke aspect ontwikkelt en waardeert, welk het aspect van Israël in hemzelf betreft, zorgt hij ervoor dat het innerlijke boven het uiterlijke komt te staan, welk het aspect van de 70 naties in hemzelf betreft. Met name, wanneer hij moeite neemt om zijn innerlijke aspect te ontwikkelen en te laten opstijgen in het voordeel van zijn ziel en geeft zo alleen maar het hoogst noodzakelijke aan het aspect van de 70 naties in hemzelf zodat ze kunnen voortbestaan, die de noden van zijn lichaam zijn.

Dit is ook geschreven in Piré Avot: “Maak jouw Thora bestendig (je hoofdactiviteit) en je werk tijdelijk.” Indien hij zo handelt hebben zijn daden, zowel op innerlijk als uiterlijk vlak, een positieve invloed. Het innerlijke aspect van Israël stijgt op terwijl het uiterlijke aspect van de 70 naties de waarde van Israël erkennen, respecteren en waarderen.

God verhoede indien het omgekeerde plaatsvindt. Een persoon kan zijn uiterlijke aspect ontwikkelen en waarderen, welk het aspect van de 70 naties van de wereld betreffen, dat zo boven het aspect van Israël komt te staan. Zoals geschreven⁹⁷: “De vreemdeling te midden van jou.” Dit wil zeggen dat het (uiterlijke) aspect te midden van jou “steeds hoger zal opstijgen” terwijl het innerlijke aspect van Israël binnen jou “steeds verder zal afdalen.” Zijn daden zullen tot gevolg hebben dat het uiterlijke aspect van de wereld, met name de 70 naties, kunnen opstijgen en zo Israël overwinnen, vernederen en het herleiden tot stof. Israël, het innerlijke aspect van de wereld wordt zo verlaagd, God verhoede.

⁹⁷ Deut. 28:43

HOOFDSTUK 68

Wees niet verbaasd dat één persoon in staat is om met zijn daden de hele wereld te verheffen of te verlagen. Want er bestaat een vaste regel, namelijk dat het algemene (macro) en het bijzondere (micro) gelijk zijn zoals twee druppels water. Alles dat plaatsvindt in het algemene vindt ook plaats in het bijzondere en omgekeerd. Het bijzondere brengt ook het algemene tot stand. Het algemene wordt enkel onthuld indien het bijzondere zich ook onthuld. Dit hangt uiteraard van de kwaliteit van het bijzondere af, die overeenkomstig het algemene kan laten opstijgen of afdalen.

Dit verklaart wat geschreven is in het boek Zohar⁹⁸, dat door het studeren van Zohar en de wijsheid van de waarheid (Kabbala), worden wij waardig om de ballingschap helemaal te verlaten.

Hierop kunnen wij onszelf afvragen: wat heeft de studie van Zohar juist te maken met de verlossing van Israël van het juk van de naties?

⁹⁸ Tikoenei Zohar, einde van Tikoën 6

HOOFDSTUK 69

Het antwoord op deze vraag wordt nu duidelijk: want ook de Thora heeft een innerlijk en uiterlijk aspect. Een persoon die zich bezig houdt met de Thora heeft dezelfde twee niveaus. In de mate dat een persoon energie en moeite investeert in het innerlijke aspect van de Thora en zijn geheimen, veroorzaakt hij dat het innerlijke van de wereld, welk Israël betreft, opstijgt boven het uiterlijke van de wereld, welk de 70 naties betreffen. Alle naties zullen dan de grootheid van Israël loven en erkennen tot hetgeen dat geschreven is vervuld zal worden⁹⁹: “En de volkeren zullen hen nemen en hen brengen naar hun plaats en het huis van Israël zal hen bezitten in het land van de Heer, enz...”

Verder staat ook geschreven¹⁰⁰: “Zo zei de Heer, Ik zal Mijn hand opheffen voor de volkeren, Mijn banier omhoog steken voor de naties. Zij zullen uw zonen op hun armen naar u brengen en uw dochters zullen op hun schouders naar u gebracht worden, enz...”¹⁰¹

God verhoede, indien het omgekeerd zou gebeuren waarbij een persoon de innerlijke Thora en zijn geheimen zou vernederen terwijl dit handelt over onze zielen en hun niveaus, alsook het intellect en de redenen van de mitswot zou verlagen en zich enkel zou focussen op de uiterlijke Thora die enkel handelt over het praktische deel, zelfs indien hij soms zich sporadisch focust op de innerlijke Thora en het weinig aandacht geeft alsof het iets betreft dat hij niet nodig heeft... God verhoede, op deze manier verlaagt en vernedert hij het innerlijke deel van de wereld, welk Israël betreft, en verhoogt hij het uiterlijke deel van de wereld, welk de 70 naties van de wereld betreffen. Vervolgens zullen de naties Israël vernederen, degraderen en Israël behandelen alsof het niets voorstelt en het zelfs aanzien als iets overbodig die de wereld niet nodig heeft, God verhoede.

Nog meer, ze zorgen ook ervoor dat het uiterlijke aspect van de 70 naties hun eigen innerlijke aspecten overwinnen en zo de wereld beschadigen en vernietigen. Op deze manier worden ze steeds sterker en heersen ze over het innerlijke aspect en de rechtvaardige personen. Vervolgens veroorzaken ze verwoestingen en richten ze bloedbaden aan waar onze generatie getuige van was. Moge God ons hiervoor in de toekomst behoeden.

In deze zin zien wij dat de verlossing van Israël afhangt van de studie van Zohar en het innerlijke van de Thora. De verwoesting en verlaging van Israël is vanwege het links laten liggen van het innerlijke aspect van de Thora en het belang ervan niet naar behoren te waarderen en het aanzien als iets overbodig, God verhoede, iets dat wij niet nodig hebben.

⁹⁹ Jesaja 14:2

¹⁰⁰ Jesaja 49:22

¹⁰¹ Met andere woorden, Israël die de wens om te geven is, zal de wens om te ontvangen overwinnen. Deze wens om te ontvangen zal zich dan opwerpen als ondersteuner van de wens om te geven, zoals met beeldspraak uitgelegd wordt in de verzen van Jesaja.

HOOFDSTUK 70

Dit is wat gezegd wordt in de Tikoenei Zohar¹⁰²: “Word wakker en sta op omwille van de heilige Shechina¹⁰³, want jullie hebben een leeg hart dat haar niet kan begrijpen en bevatten, ook al is zij tussen jullie aanwezig.”

Het geheim van deze kwestie is gelijkend op wat geschreven is¹⁰⁴: “Een stem kwam voort en zei: roep uit!” Dat wil zeggen dat een stem in het hart van elke persoon aanklopt om te bidden voor de verrijzenis van de heilige Shechina, want zij bevat in haar alle zielen van Israël¹⁰⁵.

Maar de Shechina zegt¹⁰⁶: “Wat zal ik uitroepen?” Dit betekent (de Shechina zegt verder): “Ik heb geen kracht om mezelf op te heffen uit het stof want al het vlees is gras.” Dit betekent dat alle mensen als dieren zijn die gras en kruiden eten. Ze voeren de mitswot uit zonder na te denken, als dieren.

Verder staat geschreven¹⁰⁷: “En al zijn liefde is als een bloemknopje in het veld.” Dit betekent dat mensen slechts aan liefdadigheid doen enkel voor zichzelf. Met name, dat er bij de mensen niet de juiste intentie aanwezig is wanneer ze mitswot uitvoeren. Meer bepaald, om behagen te geven aan hun Schepper, maar enkel om er zelf voordeel uit te halen.

Zelfs de besten onder hen die hun tijd wijden aan de studie van de Thora, doen dit alleen voor eigen belang, zonder de juiste intentie om behagen te geven aan de Schepper.

In die tijd, tijdens die generatie zal er “een passerende ziel zijn die nooit meer zal wederkeren.”¹⁰⁸ Dit verwijst naar de Messias die Israël moet verlossen van hun ellende en hen leiden naar de complete verlossing. Hierover staat geschreven¹⁰⁹: “De aarde zal gevuld zijn met de kennis van de Heer, zoals water de zee bedekt.” Het is deze ziel die de wereld verlaten heeft en niet meer schijnt in deze wereld.

Wee aan hen die veroorzaken dat de ziel van de Messias de wereld verlaat en niet meer kan terugkomen. Deze mensen maken van de Thora een woestijn, zonder dat er iets van vochtigheid is wat betreft intellect en kennis. Ze beperken zich enkel tot het praktische deel van de Thora en ze nemen geen moeite om de wijsheid van de Kabbala te begrijpen of de geheimen van de Thora te studeren, meer bepaald de redenen van de mitswot.

Wee aan hen want hun acties veroorzaken armoede, oorlog, corruptie, plundering, moord en verwoesting in de wereld.

¹⁰² Tikoenei 30, Netiv Tanina

¹⁰³ Zie noot 54

¹⁰⁴ Jesaja 40:6

¹⁰⁵ Zohar toont aan dat het werkwoord ‘uitroepen’ eigenlijk verwijst naar bidden, zie ook Job 5:1.

¹⁰⁶ Jesaja 40:6

¹⁰⁷ Jesaja 40:6

¹⁰⁸ Psalmen 78:39

¹⁰⁹ Jesaja 11:9

HOOFDSTUK 71

Dit is de reden van hun woorden zoals uitgelegd. Al deze mensen die zich bezig houden met de Thora laten hun eigen innerlijke aspect en het innerlijke aspect van de Thora links liggen en het wordt beschouwd als iets dat de wereld niet nodig heeft. Geen enkel moment in de dag of 's nachts geven ze hier aandacht aan en ze zijn als blinden die tasten in het donker.

Op deze manier laten ze hun uiterlijke aspecten steeds sterker worden. Dit wil zeggen dat ze een voordeel geven aan hun lichamen, maar ook aan de uiterlijke aspecten van de Thora waar ze meer waarde aan hechten dan de innerlijke Thora. Hun daden hebben als gevolg dat de uiterlijke aspecten sterker worden dan de innerlijke aspecten in de wereld, elk aspect volgens zijn essentie.

In dit geval zullen de uiterlijke aspecten van Israël sterker worden en het innerlijke van Israël neutraliseren, die de grootmeesters van de Thora zijn. Zo ook met het uiterlijke van de naties van de wereld, welke de meesters van vernieling zijn, die sterker zullen worden en hun innerlijke aspecten zullen neutraliseren, die de rechtvaardigen van de wereld betreffen. Op deze manier worden ook in het algemene de uiterlijke aspecten van de wereld, de 70 naties, sterker en overweldigen ze Israël, die het innerlijke van de wereld betreft.

In een generatie zoals die van ons, heffen de leiders van de destructieve naties hun hoofden en wensen Israël te vernietigen en hun mensen uit te moorden. Daarom zeiden onze wijzen¹¹⁰: “Een ramp treft onze wereld enkel door de Joden.” Zoals Tikoenei Zohar ook uitlegt wat zo'n ramp kan inhouden, met name oorlog, armoede, diefstal, plundering en massa moorden.

Vervolgens door onze vele zonden werden wij ooggetuige van alles dat opgesomd werd hierboven. Niet alleen dat, maar het attriboot van “Din”¹¹¹ heeft de beste van ons getroffen. Zoals geschreven staat¹¹² dat een calamiteit enkel de wereld treft wanneer slechte mensen in de wereld vertoeven en deze ramp treft steeds de rechtvaardigen eerst. En al de pracht dat er was van Israël in Polen en Litouwen, enz... er blijft daar niets meer van over dan enkele overlevenden in het land van Israël.

Vanaf nu dienen wij, diegenen die overblijven deze grote fout recht te zetten. Elke overlevende moet met zijn hele kracht en ziel op zich nemen om het innerlijke van de Thora te versterken en haar op haar rechtmatige plaats te plaatsen. Gezien dit veel belangrijker is dan de uiterlijke Thora. Elk van ons zal dan waardig zijn om zijn eigen innerlijke te versterken, met name het aspect van Israël in hem, welk noodzakelijk is voor zijn ziel. Deze zullen dan sterker worden dan zijn uiterlijke aspecten, welk het aspect van de 70 naties in hem zijn, welk de noden van het lichaam zijn.

Deze energie zal dan overslaan op heel Israël tot het punt dat zelfs de niet geleerden de grootheid van de Thora geleerden zullen erkennen en begrijpen en naar hen zullen luisteren en volgen. Zo ook met het innerlijke van de andere naties, die de rechtvaardigen van de wereld zijn, zullen sterker worden en hun uiterlijke aspecten overwinnen, met name hun destructieve krachten. Zo ook met het innerlijke van de wereld, Israël, zal sterker en groter worden dan de uiterlijke aspecten van de wereld die de naties betreffen.

¹¹⁰ Jevamot 63a

¹¹¹ דין: Het woord “Din” betekent letterlijk gestrengheid in het Hebreeuws.

¹¹² Talmoed, Baba Kama 60a

Daarna zullen alle naties van de wereld de grootheid van Israël erkennen en begrijpen. Op deze manier zullen ze het geschrevene tot vervulling brengen¹¹³: “Ze (de naties) zullen jullie zonen op hun armen en jullie dochters op hun schouders brengen.” De Zohar legt ook uit¹¹⁴: “Dit werk van jou, van rabbijn Shimon bar Yochai, welk het boek van Zohar betreft, zal hen met barmhartigheid uit de ballingschap brengen.” Zoals uitgelegd werd.

Moge dit Gods wil zijn, Amen.

¹¹³ Jesaja 49:22

¹¹⁴ Naso 90